

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

ÚSTAV STAVEBNÍ EKONOMIKY A ŘÍZENÍ

INSTITUTE OF STRUCTURAL ECONOMICS AND MANAGEMENT

NAKUPOVÁNÍ A VÝBĚR DODAVATELŮ VE VEŘEJNÉM SEKTORU

PURCHASING AND SUPPLIER SELECTION IN THE PUBLIC SECTOR

DIPLOMOVÁ PRÁCE

DIPLOMA THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Lucie Švábová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

doc. Ing. TOMÁŠ HANÁK, Ph.D.

BRNO 2021

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	N3607 Stavební inženýrství
Typ studijního programu	Navazující magisterský studijní program s prezenční formou studia
Studijní obor	3607T038 Management stavebnictví
Pracoviště	Ústav stavební ekonomiky a řízení

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Student	Bc. Lucie Švábová
Název	Nakupování a výběr dodavatelů ve veřejném sektoru
Vedoucí práce	doc. Ing. Tomáš Hanák, Ph.D.
Datum zadání	31. 3. 2020
Datum odevzdání	15. 1. 2021

V Brně dne 31. 3. 2020

doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.
Vedoucí ústavu

prof. Ing. Miroslav Bajer, CSc.
Děkan Fakulty stavební VUT

PODKLADY A LITERATURA

REKTORÍK, Jaroslav a Jan ŠELEŠOVSKÝ. Kontrolní systémy veřejné správy a veřejného sektoru. I. Praha: Ekopress, 2003. ISBN 80-861-1972-6.

Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

POREMSKÁ, Michaela. Veřejné zakázky stručně a prakticky. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-697-7.

KAPLAN M., ZRNÍK J.; Firemní nákup a e-aukce. Jak šetřit čas a peníze, 2007, Praha, ISBN: 978-80-247-2002-9.

LUKOSZOVÁ, X. Nákup a jeho řízení. 1. vydání, Brno: Computer Press, 2004. 120 s., ISBN 80-251-0174-6.

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ

1. Nákupní management
2. Veřejné nakupování
3. Veřejné zakázky
4. Analýza nakupování a výběru dodavatelů ve veřejném sektoru.

Cílem práce je popsat problematiku veřejného nakupování s akcentem na oblast stavebnictví.

Výstupem diplomové práce bude vyhodnocení best practices používaných ve veřejném sektoru. Sběr dat formou dotazníkového šetření, rozhovorů a sekundární data dostupná na internetu.

STRUKTURA DIPLOMOVÉ PRÁCE

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část závěrečné práce zpracovaná podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (povinná součást závěrečné práce).
2. Přílohy textové části závěrečné práce zpracované podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání, a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (nepovinná součást závěrečné práce v případě, že přílohy nejsou součástí textové části závěrečné práce, ale textovou část doplňují).

doc. Ing. Tomáš Hanák, Ph.D.

Vedoucí diplomové práce

ABSTRAKT

Hlavním tématem této práce je nakupování a výběr dodavatelů ve veřejném sektoru. Práce se na teoretické úrovni zabývá veřejnými zakázkami, výběrem dodavatelů a veřejným nákupem. Další část je věnována směrnicím pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu a jejich rozboru.

KLÍČOVÁ SLOVA

veřejná zakázka, veřejné nakupování, výběr dodavatele, princip 3E, zadávací řízení, směrnice pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu

ABSTRACT

The main theme of this work is the purchasing and supplier selection in the public sector. The thesis deals with public procurement, supplier selection and public purchasing at the theoretical level. The next part is devoted to the directives for small-scale public procurement and their analysis.

KEYWORDS

public procurement, public purchase, supplier selection, The 3E principle, tender procedure, directive for small-scale public procurement

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE

Bc. Lucie Švábová *Nakupování a výběr dodavatelů ve veřejném sektoru*. Brno, 2021. 83 s., 20 s. příl. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. Vedoucí práce doc. Ing. Tomáš Hanák, Ph.D.

PROHLÁŠENÍ O SHODĚ LISTINNÉ A ELEKTRONICKÉ FORMY ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že elektronická forma odevzdané diplomové práce s názvem *Nakupování a výběr dodavatelů ve veřejném sektoru* je shodná s odevzdanou listinnou formou.

V Brně dne 15. 1. 2021

Bc. Lucie Švábová
autor práce

PROHLÁŠENÍ O PŮVODNOSTI ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem *Nakupování a výběr dodavatelů ve veřejném sektoru* zpracoval(a) samostatně a že jsem uvedl(a) všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 15. 1. 2021

Bc. Lucie Švábová
autor práce

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych poděkovala svému vedoucímu diplomové práce Ing. Tomáši Hanákovi, Ph. D. za jeho rady a komentáře, které dopomohly vzniku této práce.

Také děkuji své rodině za podporu po celou dobu studia.

Obsah

1	Úvod	10
2	Veřejný sektor	11
2.1	Členění veřejného sektoru.....	11
2.2	Veřejná zakázka	13
2.2.1	Dělení veřejných zakázek.....	14
2.2.2	Zadávací řízení veřejných zakázek.....	17
2.2.3	Zadávací podmínky	19
2.2.4	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	21
3	Dodavatelé veřejných zakázek	24
3.1	Výběr dodavatelů.....	24
3.1.1	Metoda Best Value Approach	24
3.1.2	Výzva k předkládání nabídek.....	25
3.1.3	Nabídka	27
3.1.4	Hodnocení nabídek	28
3.1.5	Otevírání nabídek.....	33
3.1.6	Smlouva o dílo.....	33
3.1.7	Korupce ve veřejných zakázkách.....	35
4	Veřejné nakupování	38
4.1	Legislativní vymezení	38
4.2	Princip 3E	39
4.2.1	Účelnost	40
4.2.2	Hospodárnost.....	40
4.2.3	Efektivita	40
4.3	Fáze veřejného nakupování s principy 3E.....	41
4.3.1	Identifikace a zdůvodnění potřeby	41
4.3.2	Příprava veřejné zakázky.....	42
4.3.3	Zadávací řízení a uzavření smlouvy	43

4.3.4	Plnění smlouvy a řízení vztahu s dodavatelem	43
5	Dotazníkové šetření	44
5.1	Struktura dotazníku	44
5.2	Výběr respondentů	44
5.3	Vyhodnocení otázek	46
6	Srovnání směrnic.....	57
6.1	Směrnice obcí I. kategorie	57
6.1.1	Směrnice obce Beroun	58
6.1.2	Směrnice obce Česká Třebová	60
6.1.3	Směrnice obce České Budějovice.....	61
6.1.4	Směrnice obce Kroměříž	62
6.2	Směrnice obcí III. kategorie	63
6.2.1	Směrnice obce Boleradice.....	64
6.2.2	Směrnice obce Chrástany.....	65
6.2.3	Směrnice obce Milínov.....	65
6.2.4	Směrnice obce Věžná	66
6.3	Srovnání směrnic vybraných obcí I. a III. kategorie	67
6.4	Návrh na úpravu směrnic.....	68
6.4.1	Návrh na úpravu směrnice obce Česká Třebová	68
6.4.2	Návrh na úpravu směrnice obce Milínov	71
7	Závěr	73
8	Seznam použité literatury	75
	Seznam zkratk	80
	Seznam ilustrací	81
	Seznam tabulek	82
	Seznam příloh.....	83

1 Úvod

Řízení celého nákupního procesu a činností s ním souvisejících lze vyjádřit slovním spojením „nákupní management“. Tento pojem však není v české literatuře příliš často používaný a bývá zobecňován na pojem „nakupování“, které samotnou podstatu nákupního procesu tolik nevystihuje. [22]

Tato práce se zaměřuje na problematiku veřejného nákupu. Nakupování a výběr dodavatelů ve veřejném sektoru jsou činnosti, které mají zákonem přesně daný postup. V porovnání se soukromým sektorem je tento proces mnohem přesněji specifikovaný a dodržování stanovených pravidel je povinné a zákonem vymahatelné. Hlavním předpisem, upravujícím postup při veřejných zakázkách, je zákon č. 134/2016, o zadávání veřejných zakázek.

I přesto, že jsou pravidla zákonem stanovená jednoznačně, dochází v praxi běžně ke snaze je nějakým způsobem obejít. Ať už ze strany uchazečů nebo zadavatelů veřejných zakázek. Korupce je stále řešeným tématem a menší část této práce je jí proto také věnována.

Kromě obecného popsání veřejného sektoru a veřejných zakázek se práce věnuje v rozsahu jedné celé kapitoly dodavatelům veřejných zakázek a jejich výběru. Právě výběr vhodného dodavatele je totiž klíčový pro úspěšnost zakázky a tím i úspěšnost celého podniku. Je tedy nutné tuto část procesu nákupu nepodceňovat a důsledně se jí věnovat.

Praktická část této práce se zaměřuje na směrnice obcí pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu. Jednotlivé obce, jejichž směrnicím se věnuji, jsou roztríděny do kategorií podle počtu obyvatel. Cílem je porovnání směrnic pro zadávání těchto zakázek v rámci jednotlivých kategorií a napříč nimi. Ke srovnání a odůvodnění zvolených postupů přispěje i dotazník, který byl jednotlivým obcím zaslán. Po zmíněném rozboru směrnic dojde k návrhu vylepšení směrnic těch obcí, které je mají málo propracované a u kterých by bylo možné postupy vhodněji nastavit.

2 Veřejný sektor

Veřejný sektor je podstatnou částí národního hospodářství. V rámci veřejného sektoru jsou ve veřejném zájmu prostřednictvím veřejných služeb uspokojovány potřeby společnosti a občanů. [1]

Hlavní úkoly veřejného sektoru bývají prezentovány dva. Jedním je zajištění vhodných podmínek pro fungování a rozvoj soukromého sektoru. Druhým úkolem je zajištění potřebných statků, které není v dostatečné kvalitě a kvantitě schopný soukromý sektor zajistit. [7]

Pro tuto část národního hospodářství jsou charakteristické následující rysy:

- Jedná se o netržní sektor, kde je rozhodování prostřednictvím systému tržních cen nahrazeno rozhodováním voličů (občanů).
- Sektor má neziskový charakter. Hlavním cílem působících subjektů není dosažení zisku, nýbrž užitek produkovaný za dodržování kritérií hospodárnosti a účelnosti.
- Financování sektoru je prováděno z veřejných financí.
- Řízení a spravování sektoru má na starost veřejná správa, rozdělená na státní správu a samosprávu.
- V rámci veřejného sektoru se uplatňuje rozhodování veřejnou volbou. Tato volba probíhá kolektivním rozhodováním všech, kterých se dané rozhodnutí týká, nebo lidmi zvolenými pro tato rozhodování.
- Sektor podléhá veřejné kontrole. Veřejnost má možnost (ať už prostřednictvím svých zástupců nebo přímo) kontrolovat veřejnou volbu a důsledky z ní vycházející. [2]

2.1 Členění veřejného sektoru

Nejpoužívanějším členěním veřejného sektoru je členění podle kritéria uspokojování společenských a individuálních potřeb do 6 bloků, zobrazených níže v tabulkách 2.1 – 2.6. [1]

Tabulka 2.1 - I. blok – odvětví společenských potřeb [1]

I. blok - odvětví společenských potřeb	
rozdělení	účel
veřejná správa	organizované uspořádání společnosti
policie	ochrana občana a jeho majetku
justice	potřeba občana dovolat se spravedlnosti
armáda	ochrana území, na kterém žije občan

Tabulka 2.2 - II. blok - odvětví rozvoje člověka [1]

II. blok - odvětví rozvoje člověka	
rozdělení	účel
školství	vzdělávání
kultura	estetické prožitky
tělesná kultura	uchování a kultivace zdraví
zdravotnictví	uchování a kultivace zdraví
sociální služby	uchování a kultivace lidského potenciálu v podmínkách, kdy jedinec existenčně potřebuje

Tabulka 2.3 - III. blok - odvětví poznání a informací [1]

III. blok - odvětví poznání a informací	
rozdělení	účel
věda a výzkum	poznání prostřednictvím výsledků vědy a výzkumu
informace	poznání pomocí informačních systémů a archivnictví
masmédiá	poznání šířením informací hromadným způsobem

Tabulka 2.4 - IV. blok - odvětví technické infrastruktury [1]

IV. blok - odvětví technické infrastruktury	
rozdělení	účel
doprava	přeprava osob a materiálů
energetika	využití energií
spoje	přenos informací pomocí spojových technologií vč. služeb s tím souvisejících
vodní hospodářství	uchování a kultivace zdraví
odpadové hospodářství	sběr a recyklace odpadů s cílem kultivace životního prostředí

Tabulka 2.5 - V. blok - odvětví privátních statků podporovaných z veřejných rozpočtů [1]

V. blok - odvětví privátních statků podporovaných z veřejných rozpočtů	
rozdělení	účel
bydlení	potřeba občana bydlet
zemědělství, lesnictví, rybolov	potřeba spojená s výživou

Tabulka 2.6 - VI. blok - blok existenčních jistot [1]

VI. blok - blok existenčních jistot	
rozdělení	účel
zaměstnanost	uspokojování existenční jistoty cestou uspokojení
soc. zabezpečení	uspokojování existenční jistoty jinou cestou
životní prostředí	uspokojování existence člověka na Zemi

2.2 Veřejná zakázka

Celý proces veřejných zakázek je regulován zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále jen ZZVZ).

ZZVZ vymezuje zadání veřejné zakázky jako uzavření úplatné smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem. Na základě této smlouvy je dodavatel povinen poskytnout zadavateli stanovenou dodávku, službu nebo stavební práce. Podle ZZVZ zadavatel zadává veřejnou zakázku primárně v zadávacím řízení (pokud není stanoveno jinak). [3]

2.2.1 Dělení veřejných zakázek

Dle ZZVZ jsou veřejné zakázky děleny podle předmětu na veřejné zakázky na dodávky, služby a stavební práce.

- Veřejné zakázky na dodávky
Předmětem tohoto druhu veřejných zakázek je pořízení věci, zvířat nebo ovladatelných přírodních sil za předpokladu, že nejsou součástí veřejné zakázky na stavební práce. Pojem „pořízení“ v tomto kontextu představuje převážně koupi, nájem či pacht. [3]

- Veřejné zakázky na služby
V této kategorii se soutěží veřejné zakázky, jejichž předmětem je poskytování činností jiných než činností spadajících do veřejných zakázek na stavební práce. [3]

- Veřejné zakázky na stavební práce
Předmětem veřejných zakázek na stavební práce je
 - a) poskytnutí činností obsažených v oddílu 45 hlavního slovníku jednotného klasifikačního systému pro účely veřejných zakázek podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2195/2002 ze dne 5. listopadu 2002 o společném slovníku pro veřejné zakázky. [5]
 - b) zhotovení stavby,
 - c) poskytnutí projektových činností zadávaných společně se stavebními pracemi. [3]

Veřejné zakázky lze také klasifikovat podle jejich režimu, který se určí na základě předpokládané hodnoty zakázky, specifikované v § 16 ZZVZ. Předpokládaná hodnota veřejné zakázky je podle zmíněného paragrafu zadavatelem předpokládaná výše úplaty

za plnění veřejné zakázky vyjádřená v penězích, do které se nezahrnuje daň z přidané hodnoty. Je do ní zahrnuta hodnota všech plnění, která mohou vyplývat ze smlouvy na veřejnou zakázku, i hodnota případných změn závazků ze smlouvy (blíže specifikovaná v § 100 ZZVZ). Předpokládaná hodnota veřejné zakázky také zahrnuje předpokládanou výši cen, odměn a jiných plateb, které zadavatel poskytne dodavatelům v rámci účasti v zadávacím řízení. Tato hodnota se stanovuje k okamžiku zahájení zadávacího řízení nebo k okamžiku zadání veřejné zakázky (v případě, že nebyla zadána v zadávacím řízení). Předpokládaná hodnota zakázky je stanovena na základě údajů o jí podobných zakázkách, v případě že zadavatel tyto údaje nemá, vychází z informací získaných z průzkumu trhu nebo ji stanoví jiným vhodným způsobem. [3]

Režim zakázky stanovený při zahájení zadávacího řízení je zadavatel povinen dodržet. Dělení veřejných zakázek podle režimu veřejné zakázky je dle ZZVZ následující:

- **Nadlimitní veřejná zakázka**, jejíž předpokládaná hodnota je rovna nebo vyšší, než je finanční limit stanovený vládou, respektující předpisy Evropské unie. Tento limit je stanoven nařízením vlády č. 172/2016 Sb. - Nařízení vlády o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek. Po změnách provedených nařízením vlády č. 471/2017 Sb. jsou limity nadlimitních veřejných zakázek následující:
 - pro dodávky:
 - 11 915 000 Kč pro nadlimitní sektorové veřejné zakázky na dodávky nebo pro nadlimitní veřejné zakázky na dodávky v oblasti obrany nebo bezpečnosti;
 - 3 873 000 Kč v případě, že je zadavatelem veřejné zakázky Česká republika, Česká národní banka nebo státní příspěvková organizace;
 - 5 944 000 Kč při zadávání veřejné zakázky Českou republikou, Českou národní bankou nebo státní příspěvkovou organizací, nezahrnuje-li předmět veřejné zakázky výrobky uvedené v příloze nařízení vlády č. 172/2019 Sb. Tento limit také platí v případech, kdy je zadavatelem územní samosprávný celek nebo jeho příspěvková organizace, jiné právnické osoby specifikované v § 4 odst. 1 písm. e) ZZVZ a další zadavatelé určení v ZZVZ v § 4 odst. 2 a 5.

- pro služby:
 - 3 873 000 Kč v případě, že je zadavatelem veřejné zakázky Česká republika, Česká národní banka nebo státní příspěvková organizace;
 - 5 944 000 Kč při zadávání veřejné zakázky územním samosprávným celkem nebo jeho příspěvkovou organizací, jinými právníckými osobami specifikovanými v § 4 odst. 1 písm. e) ZZVZ a dalšími zadavateli určenými v ZZVZ v § 4 odst. 2 a 5;
 - 11 915 000 Kč pro nadlimitní veřejné zakázky na služby v případě sektorové veřejné zakázky nebo v případě veřejné zakázky v oblasti obrany nebo bezpečnosti;
 - 149 224 000 Kč v případě nadlimitní veřejné zakázky, která je koncesí na služby;
 - 20 172 000 Kč pro veřejné zakázky na služby, u kterých více než 50 % předpokládané hodnoty tvoří sociální a jiné zvláštní služby podle přílohy č. 4 ZZVZ. Výjimkou v těchto případech tvoří sektorové veřejné zakázky na služby (limit 26 897 000 Kč) a koncese na služby (limit 149 224 000 Kč).
 - pro stavební práce: 149 224 000 Kč bez DPH. [3][5][15]
- **Podlimitní veřejná zakázka**, jejíž předpokládaná hodnota je podle § 26 ZZVZ v rozmezí mezi finančním limitem pro zakázky malého rozsahu a limitem pro nadlimitní zakázky. [3]
 - **Veřejná zakázka malého rozsahu**, pro kterou je dle § 27 stanovena maximální předpokládaná hodnota zakázky na následující částky:
 - pro dodávky a služby: 2 000 000 Kč bez DPH;
 - pro stavební práce: 6 000 000 Kč bez DPH. [3]

V případě, že předpokládaná hodnota veřejné zakázky malého rozsahu je větší než 500 000 Kč (bez DPH), musí ji zadavatel zveřejnit na svém profilu zadavatele. [28]

Z důvodu nedostatečné regulace veřejných zakázek malého rozsahu v ZZVZ si množství obcí vytváří vlastní směrnice (vnitřní postupy), které stanoví jednotný vnitřní postup zadávání a toto sjednocení může proces zadávání obce zpřehlednit a zjednodušit. Naopak uchazeč o zakázku si může dopředu zjistit, jak bude jeho nabídka hodnocena a jakými procesy bude procházet. V rámci těchto směrnic si veřejní zadavatelé stanoví vlastní podmínky pro zadávání, které se zavazují dodržovat ve všech případech. Tyto směrnice a dokumenty s nimi související musí zadavatel uchovat, a to převážně pro případné kontroly. [5] [28]

Dozor nad zadáváním veřejných zakázek provádí dle ZZVZ Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen ÚOHS). Zároveň ale z pravomoci tohoto úřadu vylučuje veřejné zakázky malého rozsahu. Zadavatel zakázky malého rozsahu tedy musí dodržovat základní zásady plynoucí ze ZZVZ, zároveň ale není v pravomoci ÚOHS dohlížet na to, zda tyto zásady byly opravdu dodrženy. [28]

2.2.2 Zadávací řízení veřejných zakázek

§ 3 ZZVZ stanovuje následujících 9 druhů zadávacího řízení, které mohou být použity při zadání veřejné zakázky:

- **Zjednodušené podlimitní řízení**

Zjednodušené podlimitní řízení může být zadavatelem použito v rámci podlimitních veřejných zakázek a veřejných zakázek na stavební práce v případě, že předpokládaná hodnota veřejné zakázky bude maximálně 50 mil. Kč bez DPH. Tento druh zadávacího řízení se dále používá v případech, kdy lze relativně přesně specifikovat předmět a rozsah plnění zakázky. Výstupem zjednodušeného podlimitního řízení je zpráva o hodnocení nabídek, uzavřená smlouva s vybraným dodavatelem a písemná zpráva zadavatele. [8]

- **Otevřené řízení**

Zadavatel může zvolit otevřené řízení pro zadání nadlimitní i podlimitní veřejné zakázky, s výjimkou zakázek v oblasti obrany a bezpečnosti. Řízení je zahájeno odesláním oznámení o zahájení zadávacího řízení, kdy zadavatel vyzve neomezený počet dodavatelů k podání nabídky a k prokázání splnění

požadovaných podmínek. Při soutěžení veřejné zakázky v otevřeném řízení má zadavatel povinnost požadovat po dodavatelích prokázání základní a části profesní způsobilosti. [9]

- Užší řízení

Užší řízení lze využít pro zadání nadlimitní i podlimitní veřejné zakázky a probíhá ve dvou fázích. V první fázi vyzve zadavatel dodavatele k podání žádosti o účast v řízení. Tyto žádosti vyhodnotí a v rámci druhé fáze vyzve dodavatele, kteří splnili kvalifikaci, k podání nabídek. Řízení je zahájeno zpravidla odesláním oznámení o zahájení zadávacího řízení k uveřejnění. V tento moment již musí být zadávací dokumentace zadavatelem zveřejněna celá. Zadavatel je dále povinen požadovat po dodavatelích prokázání základní a části profesní způsobilosti. [10]

- Jednací řízení s uveřejněním

Podmínky pro použití jednacího řízení s uveřejněním jsou stanoveny taxativně – jsou pevně dané a výčet využití je konečný. Zadavatel je povinen volbu tohoto druhu řízení písemně odůvodnit. Jednací řízení s uveřejněním bývá využíváno v případech, kdy je žádoucí jednat o předmětu plnění nebo jeho podmínkách. V rámci tohoto řízení lze vést jednání o předběžných nabídkách za účelem zlepšení výhodnosti nabídek ve prospěch zadavatele. [12]

- Jednací řízení bez uveřejnění

Při použití tohoto druhu řízení vyzívá zadavatel přímo jednoho nebo více uchazečů, s nimiž chce jednat o možnostech plnění zakázky. Dále se s nimi domluví na podmínkách a dojde k podání nabídek. Doporučenou součástí jednacího řízení s uveřejněním je vytvoření protokolu o průběhu jednacího řízení, aby byla zajištěna transparentnost. Řízení bývá využíváno nejčastěji v případech, kdy nedošlo v předchozím jednacím řízení s uveřejněním k výběru dodavatele nebo nebyla podána žádná nabídka. [13]

- **Řízení se soutěžním dialogem**
Zadávací řízení se soutěžním dialogem lze použít za stejných podmínek, jako jednací řízení s uveřejněním. Tyto podmínky jsou tedy určeny taxativně. Řízení bývá využíváno při složitých zakázkách a zadavatel během něj hledá s dodavateli vhodná řešení, která by naplnila potřeby zadavatele. [12]
- **Řízení o inovačním partnerství**
Dle ZZVZ může zadavatel zadat veřejnou zakázku v tomto druhu řízení, pokud není možné uspokojit jeho potřeby prostřednictvím řešení dostupných na stávajícím trhu. Jedná se o potřebu vývoje inovativní dodávky, služby či stavebních prací a jejich následnou koupi. [3]
- **Koncesní řízení**
Koncesní řízení bývá využíváno pro zadávání koncesí. Je zahájeno zadavatelem v okamžiku odeslání oznámení o zahájení zadávacího řízení k uveřejnění, v případě splnění podmínek pro jednací řízení bez uveřejnění může být zadáno i tímto způsobem. [3]
- **Řízení pro zadání veřejné zakázky ve zjednodušeném režimu**
Zjednodušený režim je dalším samostatným režimem vedle nadlimitního a podlimitního režimu veřejných zakázek. Tento režim má nejnižší stupeň regulace a tím dává zadavatelům prostor pro vlastní nastavení zadávacích podmínek. Ve zjednodušeném režimu lze zadávat pouze sociální a jiné zvláštní služby stanovené v příloze č. 4 ZZVZ, kde jsou veškeré tyto služby řazeny do 15 kategorií. [11]

2.2.3 Zadávací podmínky

Zadávacími podmínkami jsou podle § 28 ZZVZ všechny zadavatelem stanovené:

- podmínky průběhu zadávacího řízení,
- podmínky účasti v zadávacím řízení,

- pravidla pro snížení počtu účastníků zadávacího řízení nebo snížení počtu předběžných nabídek nebo řešení,
- pravidla pro hodnocení nabídek,
- další podmínky pro uzavření smlouvy na veřejnou zakázku blíže specifikované v § 104 ZZVZ. [3]

Zadávací podmínky jsou součástí zadávací dokumentace a jsou sdělované nebo zpřístupňované účastníkům zadávacího řízení při jeho zahájení. Musí být stanoveny tak, aby žádným dodavatelům nezaručovaly konkurenční výhodu nebo nevytvářely bezdůvodné překážky hospodářské soutěže. Zadavatel tyto podmínky stanoví a poskytne uchazečům v nezbytných podrobnostech. V případě, že některá část zadávací dokumentace byla vypracována jinou osobou, než je zadavatel, označí ji i s identifikací autora. V zadávacích podmínkách stanoví zadavatel přiměřené lhůty potřebné k průběhu zadávacího řízení a může umožnit také prohlídku místa plnění. [3]

I po zahájení zadávacího řízení může zadavatel měnit nebo doplnit podmínky, je-li to v souladu s podmínkami ZZVZ. Může také po uchazeči požadovat, aby přijal přiměřená opatření k ochraně důvěrných informací, které zadavatel poskytne. Zadavatel může účastníkům výběrového řízení udělit platby, pokud tak stanoví v zadávací dokumentaci. [3]

Zadavatel může také stanovit tzv. zadávací lhůtu. Dle § 39 ZZVZ je to lhůta, po kterou nesmí uchazeči řízení odstoupit ze zadávacího řízení. Za počátek této lhůty je považován okamžik ukončení lhůty pro podávání nabídek. Zadávací lhůta je stanovena přiměřeně s ohledem na druh zakázky. [3]

V zadávací lhůtě odešle zadavatel oznámení o výběru dodavatele v případě, že:

- se s účastníky řízení nedohodne jinak, nebo
- nedošlo k ukončení zadávacího řízení před uplynutím zadávací lhůty.

V případě, že zadavatel neodešle oznámení o výběru dodavatele (ve 2 výše zmíněných případech) v zadávací lhůtě, považuje se zadávací řízení za ukončené. [3]

2.2.4 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže je ústředním orgánem české správy pro oblast hospodářské soutěže a vykonává dohled nad zadáváním veřejných zakázek. Sídlo tohoto úřadu je v Brně. [32]

Pro zajištění fungování trhů, které bude v souladu s pravidly hospodářské soutěže, vykonává úřad následující úkony:

- vedení soutěžitelů k dodržování principů soutěžního práva;
- zásahy proti praktikám, jež narušují hospodářskou soutěž, jako jsou např. kartelové dohody, zneužití dominantního postavení aj.;
- současně umožnění podnikům, aby své nezákonné jednání, které dosud nemělo závažné dopady na trh, mohly samy napravit. [32]

Dohlížením na zadávání veřejných zakázek úřad zajišťuje větší transparentnost při vynakládání veřejných prostředků. Přezkoumává jednotlivé úkony zadavatelů, provádí u zadavatelů kontroly, podílí se na tvorbě a úpravě legislativy týkající se veřejných zakázek aj. [32]

V oblasti prodeje zemědělských a potravinářských výrobků ÚOHS také usiluje o nastolení korektních vztahů mezi obchodními řetězci a jejich dodavateli a o odstranění nejzásadnějších problémů. Mezi další činnosti úřadu patří koordinace a sledování poskytování veřejné podpory či poskytování poradenství poskytovatelům veřejné podpory. [32]

Úřad je řízen předsedou, kterému se zodpovídají bezpečnostní ředitel, interní auditor, pověřenec a kabinet předsedy úřadu. Úřad je členěn na jednotlivé sekce:

- sekce legislativy a veřejné regulace,
- sekce hospodářské soutěže,
- sekce veřejných zakázek,
- sekce druhostupňového rozhodování,
- sekce vnějších vztahů a správy Úřadu. [32]

Sekce veřejných zakázek má na starost zejména řešení návrhů dodavatelů, kteří upozorní na možné postupy zadavatelů, které by nemusely být v souladu se ZZVZ.

Podněty úřadu mohou podat fyzické i právnické osoby, podmínky pro podání podnětu stanovuje ZZVZ. Úřad se poté rozhodne, zda na základě zjištěných skutečností zahájí správní řízení nebo ne. [32]

V rámci správního řízení úřad rozhoduje, zda zadavatel dodržel při zadávání veřejné zakázky ZZVZ. Průběh řízení (pokud není stanoveno jinak) se řídí zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád. Je zahájeno na základě návrhu dodavatele nebo z moci úřední. Proti rozhodnutí úřadu je možné podat tzv. rozklad, o kterém rozhoduje předseda ÚOHS. [32]

Úřad není ze zákona oprávněn přezkoumávat postupy zadavatelů při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu v případě kdy nejsou zadávány v zadávacím řízení. Pokud zadavatel dobrovolně zadá zakázku v zadávacím řízení je již povinen dodržovat všechna ustanovení ZZVZ a zakázka tak spadá do kompetence ÚOHS.

Pravomoci ÚOHS vykonávané ve správním řízení:

- úřad rozhoduje, zda zadavatel při zadávání veřejné zakázky postupoval v souladu se zákonem;
- úřad rozhoduje, zda postup zadavatele, směřující k zadání veřejné zakázky mimo zadávací řízení, je v souladu se zákonem;
- úřad rozhoduje, zda zadavatel postupoval při výběru dopravce v souladu se zákonem a předpisem Evropské unie;
- úřad projednává přestupky;
- úřad ukládá nápravná opatření a pokuty za spáchání přestupku;
- úřad rozhoduje o návrhu po ukončení fáze inovačního partnerství;
- úřad kontroluje soulad úkonů zadavatele při zadávání veřejných zakázek a uzavírání smluv o veřejných službách v přepravě cestujících s příslušnými zákony. [32]

ÚOHS zpracovává také statistiky pro oblast hospodářské soutěže, významné tržní síly, veřejných zakázek a pro oblast veřejné podpory. Úryvek statistiky pro oblast veřejných zakázek pro rok 2019 je zobrazen v tabulce 2.7. [32]

Tabulka 2.7 - Statistika ÚOHS z oblasti veřejných zakázek pro rok 2019 [32]

Statistika ÚOHS z oblasti veřejných zakázek pro rok 2019		
úkon		počet
podněty	přijaté podněty	222
správní řízení	zahájená správní řízení celkem	354
	z toho na návrh	232
	z moci úřední	122
	z toho na základ kontrol	30
pokuty	počet uložených pokut	91
	celková výše uložených pokut	11 166 000 Kč
	z toho 62 pokut příkazem (bez odporu)	1 026 500 Kč
	29 pokut rozhodnutím	10 139 500 Kč

3 Dodavatelé veřejných zakázek

ZZVZ vymezuje dodavatele jako osobu nebo více osob současně, které nabízí poskytnutí dodávek, služeb nebo stavebních prací. Za dodavatele lze považovat i pobočku závodu. [3]

3.1 Výběr dodavatelů

Etapa výběru dodavatele pro veřejnou zakázku bývá při realizaci projektu krátká, přesto je považována za jednu z nejobávanějších. Dodavatelé jsou vybíráni podle přesně daného postupu, který určuje ZZVZ, vycházející ze směrnic Evropského parlamentu a Rady č. 2014/24/EU, č. 2014/25/EU a č. 2014/23/EU. [16]

ZZVZ povoluje veřejným zadavatelům svolávání předběžných tržních konzultací. Jejich prostřednictvím dokáže zadavatel veřejné zakázky dopředu vzbudit zájem potenciálních uchazečů, dát jim prostor pro přípravu nabídky a ověřit si splnitelnost požadavků. Tyto konzultace využívá zadavatel zejména tehdy, kdy si je vědom, že nemá dostatečné informace o předmětu veřejné zakázky nebo se obává špatného a diskriminačního definování předmětu. Výstupy z těchto předběžných konzultací musí být součástí zadávací dokumentace včetně identifikace osob, které se na ní podílely. [16] [5]

3.1.1 Metoda Best Value Approach

Při výběru dodavatelů veřejných zakázek dříve docházelo velmi často, a stále ještě dochází, k preferování jediného rozhodovacího kritéria, kterým je nejnižší nabídková cena. Důsledkem je poté v některých případech zhoršená kvalita výsledku veřejné zakázky. Přestože k této situaci dochází stále, začíná se v České republice objevovat zavádění nové metody zadávání veřejných zakázek, a to metodou Best Value Approach (dále jen BVA). Základní myšlenkou této metody je minimalizovat nutnost rozhodování zadavatele a přenechat tuto rozhodovací činnost, týkající se návrhu řešení, dodavateli, který je odborníkem na danou problematiku. [16]

BVA se nejčastěji používá při zadávání zakázek na stavební práce a služby, a to v soukromém i veřejném sektoru. Tato metoda poskytuje zadavatelům nástroj

k identifikaci a výběru dodavatelů s nejlepší hodnotou pro jejich projekty na základě výkonu namísto nejnižší ceny. BVA mechanismy jsou kromě systému pro nakupování také vhodnou metodikou pro měření výstupu a minimalizaci rizika. [29]

Využitím BVA lze dosáhnout zlepšení efektivity, řízení projektů či řízení rizik. Systém BVA vznikl z disertační práce Dr. Deana Kashiwagiho na Arizonské státní univerzitě v roce 1991, ve které se zaměřuje na využití odborných znalostí odborníků, protože podle jeho slov jsou odborníci jediní, kdo může proces zadávání zefektivnit. [29]

V případě, kdy se zadavatel (zpravidla neoborník na danou problematiku) snaží podrobně specifikovat postup k dosažení cíle zakázky, zamezuje využití odborných znalostí odborného dodavatele a může tak zbytečně zvyšovat složitost projektu a s tím spojené náklady. Tomu se snaží metoda BVA zamezit a umožňuje dodavatelům využít jejich znalosti a zkušenosti a navrhnout vhodný přístup k zakázce tak, aby bylo dosaženo zadavatelem určeného cíle co nejjednodušeji a s nízkými riziky. [29]

Využití odborných znalostí dodavatelů přispívá ke snížení celkových nákladů na projekt (podle Dr. Kashiwagiho o 5 – 30 %) a pomáhá umožnit dodání projektů včas, podle rozpočtu a s vyšší kvalitou. Odborný dodavatel je pak také schopen předem kvalitněji naplánovat projekt a zmírnit riziko, které obvykle snižuje zisk a zvyšuje náklady na projekt. To vše vede mimo jiné ke zvýšení spokojenosti zadavatele. [29]

3.1.2 Výzva k předkládání nabídek

Na základě této výzvy mohou uchazeči podávat své nabídky. Ve výzvě je detailně specifikován předmět a průběh výběrového řízení. Přílohou k této výzvě bývá velice často zadávací dokumentace, která předmět specifikuje ještě detailněji. [27]

Výzva obsahuje kromě vymezení předmětu zakázky také adresu zadavatele, dobu a místo plnění veřejné zakázky, určuje místo a dobu pro podání nabídek, způsob hodnocení nabídek, stanovuje požadavky na způsob zpracování nabídkové ceny či platební podmínky. Ve výzvě jsou také uvedeny informace o otevírání obálek s nabídkami, mohou zde být informace o prohlídkách místa plnění zakázky a další specifikace. Výzva určuje také požadavky na kvalifikační předpoklady uchazečů. [27]

Stanovením požadavků na kvalifikaci dodavatele se zadavatel ujistí, že uchazeč má dostatek lidských i technických zdrojů či odborných schopností a zkušeností nutných pro kvalitní splnění předmětu dané zakázky. [27]

Dle § 79 ZZVZ může zadavatel při nadlimitní zakázce k prokázání technické kvalifikace požadovat následující:

- Seznam stavebních prací poskytnutých za posledních 5 let (za určitých podmínek i více než 5 let) před zahájením zadávacího řízení vč. osvědčení objednatele o řádném poskytnutí a dokončení nejvýznamnějších z těchto prací;
- seznam významných dodávek nebo významných služeb poskytnutých za poslední 3 roky (za určitých podmínek i více než 3 roky) před zahájením zadávacího řízení včetně uvedení ceny a doby jejich poskytnutí a identifikace objednatele;
- seznam techniků nebo technických útvarů, které se budou podílet na plnění veřejné zakázky;
- osvědčení o vzdělání a odborné kvalifikaci vztahující se k požadovaným dodávkám, službám nebo stavebním pracím;
- popis technického vybavení, popis opatření dodavatele k zajištění kvality nebo popis zařízení pro výzkum;
- přehled o řízení dodavatelského řetězce a systému sledování dodavatelského řetězce, které dodavatel bude moci uplatnit při plnění veřejné zakázky;
- provedení kontroly technické kapacity zadavatelem nebo jeho jménem příslušným úředním orgánem v zemi sídla dodavatele, případně kontrola zabezpečení jakosti a výzkumu (za určitých předpokladů);
- opatření v oblasti řízení z hlediska ochrany životního prostředí, která bude dodavatel schopen použít při plnění veřejné zakázky;
- přehled průměrného ročního počtu zaměstnanců dodavatele nebo počtu vedoucích zaměstnanců dodavatele nebo osob v obdobném postavení za poslední 3 roky;
- přehled nástrojů nebo pomůcek, provozních nebo technických zařízení, které bude mít dodavatel při plnění veřejné zakázky k dispozici;
- vzorky, popisy nebo fotografie výrobků určených k dodání;
- doklad prokazující shodu požadovaného výrobku s požadovanou technickou normou nebo technickým dokumentem. [3]

Pro podlimitní veřejné zakázky a zakázky malého rozsahu může zadavatel stanovit i jiná než výše zmíněná kvalifikační kritéria, jejich využití však musí být schopen řádně odůvodnit. [14]

3.1.3 Nabídka

Podle ZZVZ se nabídky podávají vždy v písemné formě, ať už v elektronické podobě prostřednictvím zadavatele určeného elektronického nástroje, nebo v podobě listinné. Nabídka podávaná v listinné podobě musí být uchazečem doručena v řádně uzavřené obálce označené názvem veřejné zakázky. [3]

Uchazeč, který nabídku v zadávacím řízení podal, nesmí být zároveň osobou, jejímž prostřednictvím jiný dodavatel (ve stejném zadávacím řízení) prokazuje kvalifikaci.

Každý dodavatel má právo podat v zadávacím řízení na veřejnou zakázku pouze jednu nabídku. V případě, že dodavatel podá v jednom zadávacím řízení více nabídek samostatně nebo společně s jinými dodavateli, bude zadavatelem vyloučen. To stejné platí i pro případ, kdy dodavatel podal nabídku a současně je osobou, jejímž prostřednictvím jiný účastník stejného zadávacího řízení prokazuje svoji kvalifikaci. [3]

Nabídky jsou sestavovány na základě požadavků v zadávací dokumentaci. V ní zadavatel požaduje předložení údajů, dokumentů, vzorků nebo modelů potřebných k hodnocení nabídek a k posouzení splnění účasti v řízení. Dále musí nabídky splňovat zadávací dokumentací stanovenou formu a musí být podány stanoveným způsobem (v případě elektronického podání je určen elektronický nástroj pro podání). Zadavatel také může požadovat, aby byla v nabídce uvedena jména a odborná kvalifikace pracovníků, kteří budou odpovědní za plnění veřejné zakázky (u zakázek, které zahrnují umístění nebo montáž). Dalším požadavkem zadavatele může být při společné účasti dodavatelů doložení rozdělení odpovědnosti za plnění zakázky. V tomto případě má zadavatel nárok požadovat, aby všichni dodavatelé nesli odpovědnost stejnou. [3]

Zadavatel veřejné zakázky může v zadávací dokumentaci uvést doporučený způsob zpracování nabídky. Má také možnost určit závazný požadavek na použití zvláštních elektronických formátů, a to v případě zakázek na stavební práce, projektové činnosti nebo v soutěžích o návrh. Zadavatel může stanovit požadavky na obsah, strukturu nebo

formát dat. V takovém případě, kdy nejsou požadované formáty běžně dostupné, poskytně k nim zadavatel přístup. [3]

3.1.4 Hodnocení nabídek

Zadavatel má povinnost určit v zadávací dokumentaci pravidla pro hodnocení nabídek. Dle ZZVZ jsou obsahem těchto pravidel:

- Kritéria hodnocení,
- metoda vyhodnocení nabídek podle jednotlivých kritérií,
- váha či jiný matematický vztah mezi kritérii.

V případech, kdy není zadavatel schopen ohodnotit jednotlivá kritéria váhou či matematickým vztahem, může seřadit jednotlivá kritéria podle důležitosti, kterou jim přiřazuje. Dále je zadavatel podle § 116 ZZVZ povinen stanovit pro hodnocení veřejné zakázky pouze taková kritéria, která jsou spojena s předmětem zakázky. Tato kritéria jsou stanovena tak, aby zajistila porovnatelnost jednotlivých nabídek a aby jejich naplnění mohlo být ověřitelné. Zadavatel je také oprávněn stanovit pevnou cenu a posuzovat jen kvalitu plnění nabízenou uchazečem. Kritéria kvality související s předmětem veřejné zakázky jsou zejména:

- technická úroveň;
- estetické či funkční vlastnosti;
- uživatelská přístupnost;
- sociální, environmentální či inovační aspekty;
- organizace, kvalifikace či zkušenost osob, které se budou na plnění zakázky podílet;
- úroveň servisních služeb včetně technické pomoci;
- podmínky a lhůta dodání nebo dokončení plnění.

V zadávací dokumentaci zadavatel uvede, že nabídky uchazečů budou hodnoceny podle jejich ekonomické výhodnosti. Ta se posuzuje na základě jedné ze čtyř možností: nejvýhodnějšího poměru nabídkové ceny a kvality, nejvýhodnějšího poměru nákladů životního cyklu a kvality, nejnižší nabídkové ceny nebo na základě nejnižších nákladů životního cyklu. [5]

Zadavatel je povinen dodržet hodnocení nabídek podle pravidel, která stanovil v zadávací dokumentaci, a vyhotoví písemnou zprávu o tomto hodnocení. V hodnocení uvede následující náležitosti:

- Identifikace zadávacího řízení;
- fyzické osoby podílející se na hodnocení – zpravidla osoby provádějící hodnocení nabídky včetně členů komise nebo přizvaní odborníci (v případě, že jejich odborné názory byly při hodnocení zapracovány);
- seznam hodnocených nabídek;
- popis hodnocení, ze kterého lze vyčíst hodnocené údaje z nabídek, popis hodnotících údajů z nabídek, popis srovnání hodnot získaných hodnocením v jednotlivých kritériích a výsledek hodnocení nabídek. [3]

Při hodnocení nabídek se může zadavatel setkat s tzv. **mimořádně nízkou nabídkovou cenou**, kterou § 28 ZZVZ definuje jako nabídkovou cenu nebo náklady uvedené účastníkem zadávacího řízení, které se jeví jako mimořádně nízké ve vztahu k předmětu veřejné zakázky. [3] [30]

ZZVZ dává zadavateli povinnost tuto nabídkovou cenu posoudit. Základním cílem tohoto posouzení je zjistit, zda je za uvedenou cenu reálně včas a kvalitně zrealizovat předmět veřejné zakázky. Posouzení musí být provedeno před odesláním oznámení o výběru dodavatele. Zadavatel tedy požádá uchazeče o písemné zdůvodnění způsobu stanovení nabídkové ceny. Žádost o zdůvodnění lze doplňovat a opakovaně vznášet. V této žádosti zadavatel musí požadovat potvrzení účastníka, že

- při plnění veřejné zakázky zajistí dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů vztahujících se k předmětu veřejné zakázky, jakož i pracovněprávních předpisů a kolektivních smluv vztahujících se na zaměstnance, kteří se budou podílet na plnění veřejné zakázky, a
- neobdržel neoprávněnou veřejnou podporu. [3] [30]

Uchazeč v objasnění potvrdí výše zmíněné body a dále odůvodní svoji nabídkovou cenu. Toto odůvodnění provádí zpravidla prostřednictvím ekonomických aspektů výrobního procesu, poskytovaných služeb nebo konstrukčních metod. Odůvodněním mohou být použita technická řešení nebo výjimečně příznivé podmínky, které má účastník

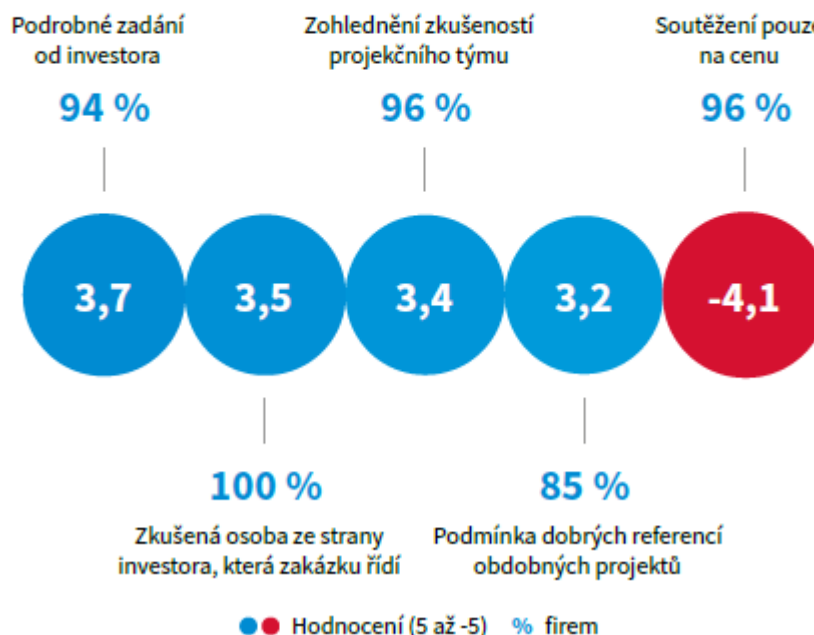
zadávacího řízení k dispozici pro plnění veřejné zakázky, nebo originalita stavebních prací, dodávek nebo služeb. [3]

Poté zadavatel uchazečovo objasnění posoudí a může uchazeče vyloučit v případě, že uchazeč nepotvrdil výše zmíněné dva body nebo alespoň jeden z nich nesplňuje. Dle § 48 ZZVZ však zadavatel není povinen vyloučit ani účastníka s mimořádně nízkou nabídkovou cenou, který tuto cenu nezdůvodnil. [3]

Podle § 113 ZZVZ může zadavatel již v zadávací dokumentaci stanovit přístup k mimořádně nízké nabídkové ceně. Buď určí cenu nebo náklady, které bude považovat za mimořádně nízkou nabídkovou cenu, nebo zde stanoví způsob určení této ceny. V případě, že zadavatel vymeze v zadávací dokumentaci některým z uvedených způsobů mimořádně nízkou nabídkovou cenu, musí pak vždy tato pravidla dodržovat a nabídku vždy posoudit. Specifikace v zadávací dokumentaci však nevylučuje možnost posouzení nabídkové ceny i v jiných případech. [30]

Společnost CEEC Research oslovila ředitele projektových společností a vyzvala je k hodnocení toho, jak podle jejich názoru jednotlivá kritéria veřejných zakázek působí na výslednou kvalitu díla. Byla použita hodnotící škála od -5 po 5, kde hodnota -5 představovala největší ohrožení kvality stavby a hodnota 5 pozitivní působení na kvalitu stavby. Z výsledků šetření vyplynulo, že podle ředitelů projektových společností představuje největší ohrožení pro stavbu soutěžení pouze na nejnižší nabídkovou cenu (toto kritérium získalo hodnocení -4,1 z minimálních -5 bodů). Nejpozitivněji pak dotázaní hodnotili možnost podrobného zadání od investora a zkušenou osobu ze strany investora, která zakázku řídí (hodnocení 3,7, a 3,5 z maximálních 5 bodů). Tyto poznatky z průzkumu byly uvedeny v Kvartální analýze českého stavebnictví Q2/2019 a grafické znázornění je uvedeno na obrázku 2.1. [17]

JAK POUŽITÁ KRITÉRIA PŘI VÝBĚRU DODAVATELŮ PROJEKTOVÉ DOKUMENTACE U VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK PŮSOBÍ NA VÝSLEDNOU KVALITU DÍLA?

Obr. 3.1 - Kritéria výběru dodavatele projektové dokumentace u veřejných zakázek [17]

Kromě běžného „obálkového“ způsobu hodnocení nabídek v rámci veřejných zakázek lze využít také elektronických aukcí. Dle ZZVZ je možné hodnotit nabídky tímto způsobem bez ohledu na zvolený druh zadávacího řízení. Zmíněným zákonem jsou dále definovány případy, ve kterých elektronické aukce využít nelze. [14][21]

Během elektronické aukce mohou jednotliví účastníci vylepšovat své původní nabídky v závislosti na výši nabídkové ceny ostatních uchazečů, což pro zadavatele ve většině případů představuje snížení výsledné ceny nebo zlepšení nabízených podmínek. Jednotlivé nabídky uchazečů jsou při elektronické aukci hodnoceny automaticky systémem na základě zadavatelem stanovených hodnotících kritérií a na tím je určováno pořadí nabídek. [14][21]

Při zadávání elektronické aukce musí zadavatel uvést informaci o využití elektronické aukce v oznámení o zahájení zadávacího řízení nebo ve výzvě k podání žádosti o účast. Další povinností zadavatele je nezveřejnění totožnosti jednotlivých účastníků až do

ukončení elektronické aukce. Dále je zadavatel dle ZZVZ povinen specifikovat podrobnosti průběhu aukce již v zadávací dokumentaci, a to minimálně v rozsahu uvedeném v zákoně. [14][21]

Před samotným zahájením aukce zadavatel musí provést:

- posouzení, zda nabídky odpovídají zadávacím podmínkám,
- vyloučení všech účastníků zadávacího řízení, u nichž zjistí, že jsou naplněny důvody vyloučení podle ZZVZ,
- hodnocení nabídek. [3]

Po zhodnocení nabídek vloží výsledky do elektronické aukce jako výchozí stav a vyzve účastníky k podání nových aukčních hodnot. Tato výzva musí obsahovat veškeré informace nezbytné k individuálnímu připojení k aukci, datum a čas zahájení aukce. Výzva musí také obsahovat (pokud není jediným kritériem nejnižší nabídková cena) výsledek hodnocení nabídky účastníka a matematický vzorec, který bude použit při aukci pro určení automatických změn pořadí uchazečů v závislosti na nových aukčních hodnotách. [3]

Elektronická aukce je pak zahájena nejdříve za 2 pracovní dny po odeslání výzvy. Může se skládat z jednotlivých aukčních kol, o jejichž počtu a podrobnějších informacích je zadavatel povinen informovat účastníky v rámci poslané výzvy. Po celou dobu aukce má účastník přístup k informaci o jeho aktuálním pořadí. Zadavatel může také poskytovat uchazečům informace o aukčních hodnotách či počtu účastníků, stanovil-li tak v zadávací dokumentaci. [3]

Aukce může být ukončena následujícími způsoby:

- uplynutím předem stanovené doby,
- pokud zadavatel neobdrží po předem stanovenou dobu nové aukční hodnoty, které by měnily pořadí nabídek, nebo
- byl-li vyčerpán předem stanovený počet aukčních kol. [3]

3.1.5 Otevírání nabídek

Nabídky uchazečů mohou být v listinné nebo elektronické podobě.

Otevírání nabídek v elektronické podobě je popsáno v § 109 ZZVZ. Podle tohoto paragrafu se otevřením nabídky rozumí zpřístupnění jejího obsahu zadavateli. K tomuto zpřístupnění může dojít až po uplynutí lhůty pro podání nabídek, Při otevírání nabídek v elektronické podobě zadavatel kontroluje jejich autentičnost, dodržení stanovené lhůty a zda s datovou zprávou s nabídkou nebylo před jejím zpřístupněním manipulováno. [3]

Proces otevírání nabídek podaných v listinné podobě probíhá formou otevírání obálek s nabídkami. Této události se mohou zúčastnit všichni uchazeči výběrového řízení a další osoby s povolením zadavatele. Otevírání obálek probíhá bez zbytečného odkladu po uplynutí lhůty pro podání nabídek. Zadavatel nejprve zkontroluje doručení nabídek ve stanovené lhůtě a uzavřenost obálky. Po otevření sdělí zúčastněným identifikační údaje účastníků a hodnocené údaje z jejich nabídek. [3]

V případě, že jsou zadavateli v dané lhůtě doručeny nabídky v listinné i elektronické podobě, sdělí zadavatel na začátku otevírání obálek přítomným osobám údaje o těchto nabídkách v elektronické podobě (stejně údaje jako u listinné podoby) a poté pokračuje otevíráním listinných nabídek. [3]

Zadavatelem bude vyhotoven písemný protokol o otevírání obálek s nabídkami. [3][5]

3.1.6 Smlouva o dílo

Smlouva o dílo je jedním z typů smluv, který se v České republice nejčastěji využívá při uzavírání smluv na veřejné zakázky. Právní úprava této smlouvy vychází ze zákona č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník (dále jen OZ). Podle § 2586 OZ je smlouva o dílo definována jako závazek zhotovitele provést na svůj náklad a nebezpečí pro objednatele dílo a objednatel se zavazuje dílo převzít a zaplatit cenu. [16]

Každá smlouva o dílo musí obsahovat následující náležitosti: určení smluvních stran, specifikace díla, závazek zhotovitele provést dílo na svůj náklad a nebezpečí pro objednatele, závazek objednatele dílo převzít a zaplatit cenu, cena za dílo nebo způsob

jejího určení. Smluvní strany si mohou ve smlouvě sjednat i řadu dalších podmínek, např. dodací, kvalitativní, platební podmínky apod. [16]

Určení smluvních stran je povinná a nezbytná část smlouvy o dílo, kde je určeno vzájemné postavení smluvních stran, zpravidla nazvaných jako objednatel a zhotovitel a tyto strany musí být dostatečně specifikovány. Z hlediska postavení smluvních stran platí, že objednatel je ten, v jehož prospěch a na základě jehož požadavků je dílo zhotovitelem provedeno a má povinnost dílo převzít a zhotoviteli zaplatit. Zhotovitel je ten, který má povinnost dílo na svůj náklad a nebezpečí pro zhotovitele provést. [16]

Specifikace díla je další nezbytnou částí smlouvy o dílo. Podle § 2587 OZ je dílo definováno jako zhotovení určité věci, nespadá-li pod kupní smlouvu, a dále údržba, oprava nebo úprava věci, nebo činnost s jiným výsledkem. Dílem se rozumí vždy zhotovení, údržba, oprava nebo úprava stavby nebo její části. [31] Předmět díla musí být dostatečně definován, ať už v samotném textu smlouvy nebo odkazem na jiný dokument. Při veřejných zakázkách na stavební práce je ve smlouvě téměř vždy odkaz na samostatný dokument, kterým bývá projektová dokumentace. [16]

Ve smlouvě o dílo je dále nutné zakotvit závazek zhotovitele provést pro objednatele dílo na svůj náklad a nebezpečí, které zhotovitel nese během celého provádění díla až do předání. V rámci smlouvy se u zakázek větších objemů často ošetří také provádění zálohových plateb, kdy objednatel zaplatí sjednané částky po určitých etapách. Zbylou částku pak platí zpravidla po převzetí díla. Dílo se má za provedené ve chvíli, kdy je řádně provedeno a předáno. Součástí smlouvy může být také požadavek na provedení zkoušek, které musí být úspěšné, aby mohlo být dílo považováno za dokončené. [16]

Závazek objednatele dílo převzít a zaplatit cenu je další povinnou částí smlouvy o dílo. Převzetím díla nabývá objednatel vlastnické právo k věci a přechází na něho odpovědnost za případné poškození, nestalo-li se tak již dříve. Objednatel je povinen dokončené dílo převzít. Je doporučeno provést důkladnou kontrolu, na základě které se objednatel rozhodne dílo převzít bez výhrad a nebo s výhradami. [16]

Cena za dílo musí být ve smlouvě vymezena dostatečně určitě. Prvním způsobem je vyčíslit ve smlouvě konkrétní částku. Tento způsob je nejčastěji používán a u veřejných zakázek (až na výjimky) také jediný, a to zejména kvůli zajištění hospodárného,

efektivního a účelného vynakládání veřejných prostředků. Dalším možností vymezení ceny ve smlouvě je stanovení způsobu určení ceny nebo její odhad. [16]

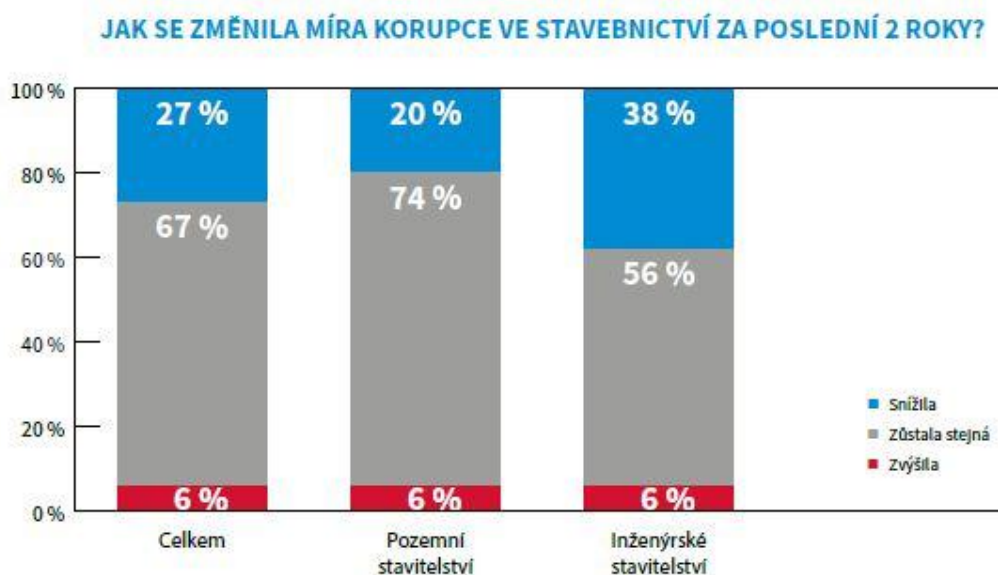
3.1.7 Korupce ve veřejných zakázkách

Korupce je jedním z mnoha faktorů, který může negativně ovlivnit ekonomicko-sociální postavení zadavatele. Obecně se jedná o příslib poskytnutí nebo o samotné poskytnutí neoprávněné výhody v něčí prospěch za určitou formu odměny. Ta může být ve finanční podobě, v podobě úniku výhodných informací, může se jednat o protěžování známých, zvýhodňování příbuzných apod. Korupční jednání může doprovázet každou fázi cyklu veřejné zakázky. V této podkapitole budou zmíněny pouze možnosti korupce týkající se výběru dodavatele, níže jsou uvedeny jejich příklady:

- **Obcházení ZZVZ při přípravě**
Jedná se především o nastavení procesu výběru dodavatele v rozporu s principy 3E a principy transparentnosti, nediskriminace a rovného zacházení. Může se také objevit nadměrné a neodůvodněné využívání neotevřených zadávacích řízení, rozdělování zakázek či zadávání zakázek malého rozsahu bez jasně definované metodiky. Rizikovým krokem z hlediska korupce je i výběr kvalifikačních kritérií, který může být nastaven tak, aby omezil volnou soutěž a zvýhodnil některého soutěžícího.
- **Výběr hodnotících kritérií**
Základem pro hodnocení nabídek jsou správně nadefinované potřeby organizace. Při nedodržení požadavků pro správné nastavení hodnotících kritérií může dojít ke vzniku prostoru pro manipulaci nebo k nevhodnému ohodnocení nabídek. Taková situace může nastat například tehdy, když je vybrána nabídka, která výrazně převyšuje potřebu a jejíž parametry jsou nevyužitelné.
- **Nadbytečná složitost zadávací dokumentace**
Při takovém stavu se mohou soutěžícím zvýšit náklady na vypracování nabídek. V zadávací dokumentaci mohou být také stanoveny takové lhůty, které mohou omezit soutěž.

- Rizika při samotném průběhu soutěže a výběru dodavatele
Jedním z okamžiků umožňujících korupční jednání je vyzvedávání zadávací dokumentace a následné přijímání nabídek. Další rizikovou oblastí může být složení hodnotící komise či její nedostatečně odůvodněný závěr. [4]

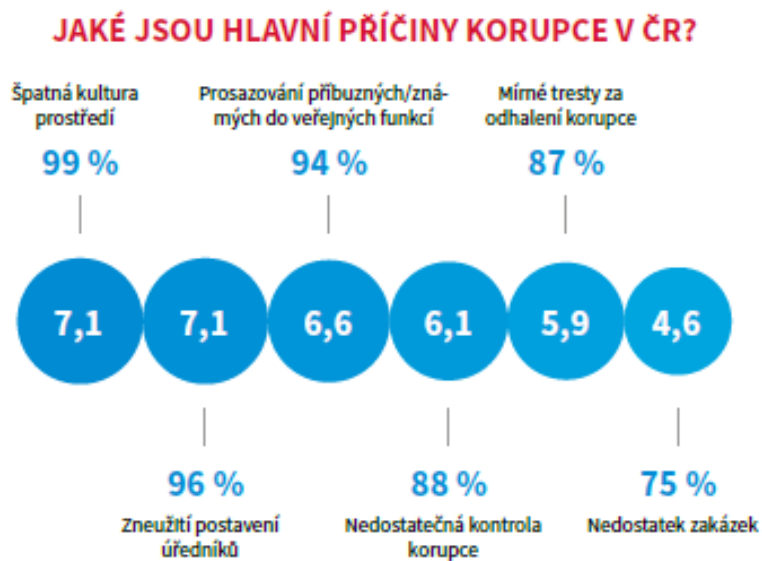
Tématem korupce ve veřejných zakázkách se zabývala také Kvartální analýza českého stavebnictví Q1/2019 a Q2/2019. Názory ředitelů projektových společností na změnu míry korupce ve stavebnictví v České republice za poslední 2 roky jsou graficky znázorněny na obrázku 2.2. Dle 67 % dotázaných ředitelů se míra korupce v posledních letech nezměnila. Dotázání byli také na plánované zavedení fikce souhlasu. Z dotazování ředitelů vyšlo najevo, že 57 % z nich očekává při zavedení fikce souhlasu zvýšení korupce. [17] [19]

Obr. 3.2 - Změna míry korupce ve stavebnictví za poslední 2 roky [17]

Kvartální analýza českého stavebnictví Q1/2019 zkoumá mimo jiné příčiny korupce v České republice. Hodnotící škála při dotazování jednotlivých firem byla nastavena od 0 (nejmenší důvod) do 10 bodů (hlavní příčiny). Výsledky tohoto průzkumu jsou uvedeny na obrázku 2.3. Dále se tato kvartální analýza zabývala srovnáním míry korupce v České republice a na Slovensku. Podle zkušeností dotazovaných ředitelů stavebních společností dopadlo srovnání následovně: 54 % z nich se domnívá, že je míra korupce

u nás a na Slovensku srovnatelná. Dle 38 % dotázaných je v České republice korupce nižší a 8 % dotázaných ředitelů si myslí, že je u nás míra korupce vyšší než na Slovensku. [20]

Obr. 3.3 - Hlavní příčiny korupce v České republice

4 Veřejné nakupování

Pod pojmem veřejné nakupování je zahrnut celý proces veřejných nákupů, který začíná identifikací potřeb a je zakončen vyhodnocením míry naplnění potřeb zadavatele. Nelze tedy zaměňovat slovní spojení „veřejná zakázka“ a „veřejný nákup“ – veřejná zakázka je pouze součástí životního cyklu veřejného nákupu. [14]

Jednotlivé kroky životního cyklu veřejného nákupu jsou následující:

- 1) Stanovení cílů, požadovaných výsledků činnosti a kritérií pro hodnocení;
- 2) zhodnocení účelnosti – např. studie proveditelnosti;
- 3) stanovení rozpočtu podle stanovených cílů a možností;
- 4) realizace zadávacího řízení;
- 5) uzavření smlouvy s vybraným dodavatelem;
- 6) převzetí výsledného předmětu zakázky, fakturace;
- 7) ex-post zhodnocení průběhu a výsledku zakázky.

Za úspěšný veřejný nákup je tedy považován stav, kdy prostřednictvím plnění veřejné zakázky byly naplněny potřeby zadavatele, jejichž prostřednictvím došlo k naplnění stanovených cílů. Těchto cílů bylo dosaženo takovým způsobem, při kterém došlo k co nejehospodárnějšímu a nejefektivnějšímu nakládání se zdroji. [14]

4.1 Legislativní vymezení

Po legislativní stránce je veřejné nakupování ošetřeno v několika právních předpisech. Základní procesní povinnosti jsou určeny v ZZVZ č. 134/2016 Sb., kde je mimo jiné stanovena povinnost dodržování zásady transparentnosti, přiměřenosti, rovného zacházení k dodavatelům a zákaz diskriminace. [14]

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, stanovuje povinnost dodržení hospodárného, efektivního a účelného výkonu veřejné správy (princip 3E). Tento zákon dále definuje jednotlivé činnosti, jejichž prověřování je hlavním cílem finanční kontroly. [14]

Dalším zákonem, který upravuje veřejné nakupování, je zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu. Stanovuje, že Nejvyšší kontrolní úřad při kontrole

prověřuje soulad kontrolovaných činností s právními předpisy, prověřuje věcnou a formální správnost těchto činností a posuzuje jejich účelnost, hospodárnost a efektivitu. [14]

Dalšími zákony, obsahujícími úpravu veřejného nakupování, jsou zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) či zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. [14]

4.2 Princip 3E

Princip 3E slouží k hodnocení veřejných zakázek a je založený na dodržování účelnosti, hospodárnosti a efektivity. Tyto pojmy jsou definovány v nařízení Evropského parlamentu a Rady a překladem do českého jazyka dochází ke vzniku různých označení těchto principů i jejich výkladu. Pojmy a definice uvedené v této kapitole jsou převzaty z metodiky Centrální harmonizační jednotky Ministerstva financí České republiky, která vychází přímo z nařízení Evropského parlamentu a Rady. [14]

Obrázek 4.1 - Schéma principu 3E [14]

Dodržování výše zmíněných 3 principů je nutné posuzovat jako celek. Pouze s tímto přístupem může být zajištěna co nejvyšší přidaná hodnota pro naplnění cílů organizace. Principy 3E se uplatňují v rámci vnitřního chodu organizací. Nelze tedy v praxi přesně změřit jejich plnění, ale lze je aplikovat do pravidel, situací a rozhodování zadavatelů. To přispěje k následnému dosažení co nejlepší hodnoty za vynaložené prostředky a zajistí, aby tato hodnota naplňovala daný legitimní účel. Zobrazení principu 3E jako celku a prolínání jednotlivých principů je znázorněno schématem na obrázku 3.1. [14]

4.2.1 Účelnost

Účelnosti je dosaženo při takovém použití veřejných prostředků, kdy je zajištěna optimální míra dosažení cílů při plnění stanovených úkolů. Požadavkem je důvodná potřeba zadavatele, která musí být jasně identifikovatelná a kterou chce zadavatel veřejným nákupem zajistit. Musí být také zváženy další možné varianty řešení dané potřeby. Účelnost se dále váže na to, jak užitečná je daná veřejná zakázka ve vztahu k dosažení požadovaných výsledků. Pro dodržení principu účelnosti jsou zásadní přípravné fáze zadávacího řízení, kdy je nutné vzniklou potřebu, k jejímuž plnění daná zakázka přispěje, doložit. [41]

4.2.2 Hospodárnost

Pojem hospodárnost představuje takové použití veřejných prostředků k zajištění stanovených úkolů, kdy dojde k co nejnižšímu vynaložení těchto prostředků při dodržení požadované kvality. Nakládání s veřejnými prostředky je hospodárné tehdy, jsou-li zdroje k dispozici ve správnou dobu, dostatečném množství, přiměřené kvalitě a za co nejvýhodnější cenu. Aby byl naplněn princip hospodárnosti, měla by být poptávaná věc (zboží nebo služba) získána za co nejvýhodnějších podmínek pro zadavatele. [41]

4.2.3 Efektivita

Pojem efektivita je překlad anglického výrazu „efficiency“, který bývá překládán také jako účinnost. Jako efektivní nakládání s veřejnými prostředky je považováno takové nakládání, kdy vzniká co nejlepší vztah mezi použitými prostředky a dosaženými

výsledky. Jedná se o maximalizaci přínosů, kterých je dosahováno vynaložením veřejných prostředků. Při hodnocení plnění principu efektivity u veřejných zakázek je podstatné, zda dodaná věc (zboží nebo služba) přispěla či přispívá k naplnění cílů stanovených organizací. Přispět by měla v takové míře, která je odpovídající vynaloženým prostředkům a úsilí. [14]

Pro plnění principu efektivity by měly být dodrženy tyto předpoklady:

- Přiměřené plánování – předmět nákupu, nakupované množství, sdružování nákupů, načasování veřejné zakázky apod.
- Racionální příprava zadávacích podmínek – na jakou dobu uzavřít smlouvu, definice požadované kvality, nastavení kritérií kvalifikace a pravidel pro hodnocení nabídek, stanovení smluvních podmínek apod. [41]

4.3 Fáze veřejného nakupování s principy 3E

Veřejný nákup je členěn do 4 ucelených fází, kterými jsou: identifikace a zdůvodnění potřeby, příprava veřejné zakázky, zadávací řízení a uzavření smlouvy a poslední fází je plnění smlouvy a řízení vztahu s dodavatelem. Principy 3E se aplikují ve všech těchto fázích. [14]

4.3.1 Identifikace a zdůvodnění potřeby

Hlavním cílem této fáze je definování a posouzení opodstatněnosti potřeb zadavatele, hodnocení jednotlivých variant vedoucích k naplnění daných potřeb a v případech, kdy je vhodnější externí zajištění, rozvrhnout veřejné zakázky natolik v předstihu, aby mohlo dojít k včasnému zahájení jejich příprav. Důležitou součástí této fáze je tvorba analýzy rizik – určení rizik spojených se záměrem, dopad těchto rizik či možnost eliminace daných rizik.

Organizace by měla k této fázi přistupovat účelně, hospodárně a efektivně. Je zapotřebí prověřit, zda by daná potřeba nemohla být zajištěna pomocí jiného řešení, které by mohlo být ještě výhodnější než řešení navržené.

K výraznému zpřehlednění zamýšlených záměrů organizace v oblasti veřejných zakázek slouží roční plán veřejných zakázek. Přispívá k včasnému zahájení příprav

naplánovaných veřejných zakázek, čímž zaručí dostatek prostoru pro zpracování zadávací dokumentace, ověření zadávacích podmínek, konzultaci smluvních podmínek či volbu co nejvhodnějšího druhu zadávacího řízení. [14]

4.3.2 Příprava veřejné zakázky

Fáze přípravy veřejné zakázky slouží k minimalizaci takových situací, kdy by bylo nutné veřejnou zakázku po jejím vyhlášení zrušit, realizovat změny v zakázce nebo by se stala předmětem řízení o přezkoumání úkonů zadavatele. [14]

Součástí přípravy veřejné zakázky je definování jejího předmětu. Ten by měl mít vždy zřetelnou vazbu na záměr zakázky specifikovaný v předchozí fázi, a to primárně na popis potřeb, jejich zdůvodnění a návrh jejich řešení. Při stanovení předmětu veřejné zakázky je pro splnění principů 3E důležité zaměřit se na rovnováhu dvou stanovisek. Prvním je snaha, aby zakázka obsahovala ideálně všechna plnění, která spolu věcně, místně, časově či funkčně souvisí a která lze po dodavateli objektivně vyžadovat. Tato snaha musí být vyváжена s tím, aby spojení souvisejících plnění do jedné zakázky nevedlo k nepřiměřenému snížení počtu potenciálních dodavatelů, kteří jsou schopni splnit stanovené požadavky. [14]

Jednou z činností v rámci této fáze je také posouzení aktuální situace na trhu dané komodity, které pomůže zadavateli s rozhodnutími v otázce zvolení druhu zadávacího řízení, dělení dané zakázky, stanovení požadavků na uchazeče či stanovení hodnotících kritérií. Součástí přípravy veřejné zakázky je i příprava podrobné technické specifikace, stanovující požadované funkce, rozměry a další parametry předmětu zakázky. Tato specifikace by měla být formulována tak, aby definovala minimální požadavky zadavatele, nikoliv přesně vymezené hodnoty nebo intervaly. Podobná situace platí i pro stanovení podmínek kvalifikace uchazečů – zadavatel by je měl formulovat tak, aby určil minimální vyžadovanou mez kvalifikace. V případě splnění této meze uchazečem již není možné, aby zadavatel upřednostnil některé z uchazečů, kteří kvalifikaci naplňují více. Kvalifikace dodavatele tedy nelze použít jako jedno z hodnotících kritérií. Mezi tato kritéria lze zařadit např. nejnížší nabídkovou cenu, nejnížší náklady životního cyklu či nejvýhodnější poměr nabídkové ceny a kvality nabízeného zboží. [14]

4.3.3 Zadávací řízení a uzavření smlouvy

Zadavatel by měl zabezpečit řádný průběh zadávacího řízení, který poskytne uchazečům stejné podmínky. Jeho cílem je vybrat takového uchazeče, jehož nabídka byla posouzena jako ekonomicky nejvýhodnější. Výsledkem této fáze je uzavření smlouvy s vybraným dodavatelem. [14]

Během této fáze dochází k procesu hodnocení nabídek, které musí probíhat podle zadavatelem předem stanovených pravidel v zadávací dokumentaci. Zadavatel má také povinnost zpracovat písemné protokoly o hodnocení nabídek. Pro hodnocení nabídek uchazečů má zadavatel právo sestavit hodnotící komisi, případně pozvat odborníky na danou problematiku. [14]

Pro dodržování principů 3E by měl zadavatel během zadávacího řízení a uzavření smlouvy brát zřetel na následující body, které představují některé z rizikových faktorů:

- Postupovat při hodnocení nabídek dle pravidel v zadávací dokumentaci;
- dostatečné odůvodnění hodnocení nabídek obsažené v písemné zprávě zadavatele;
- hlídat stálost rozsahu veřejné zakázky v průběhu zadávacího řízení;
- stanovení přiměřených sankcí z důvodu motivace dodavatele k dodržování dané úpravy technické specifikace v zadávací dokumentaci,
- jiné rizikové faktory. [14]

4.3.4 Plnění smlouvy a řízení vztahu s dodavatelem

Tato fáze veřejného nákupu není hlavním předmětem ZZVZ, ale je důležitou součástí celého procesu nákupu. Kvalitní nastavení mechanismu dohledu a kontrol dodavatelů jsou zásadními kroky k naplňování principu účelnosti a k minimalizaci rizika. Rizikem v tomto případě může být situace, kdy se dodavatel odchýlí od smlouvy a nedodá požadovaný předmět plnění nebo jej dodá v nedostačujícím provedení. V takových případech jsou veřejní zadavatelé povinni včas uplatňovat právo na úhradu škody, s tím související povinnost domáhat se nápravy v případě reklamace a uplatňovat smluvní sankce. Přesný postup a podmínky reklamace by měly být definovány ve smluvních podmínkách. [14]

5 Dotazníkové šetření

Součástí diplomové práce je dotazníkové šetření, které bylo provedeno mezi obcemi České republiky a týkalo se právě veřejných zakázek malého rozsahu, zaměřených na stavební práce. Z důvodu ušetření času respondentů a celkového zjednodušení celého procesu dotazování, jsem zvolila formu online dotazníku. Konkrétně jsem využila server www.vyplnto.cz, kde byl dotazník otevřený k vyplnění po dobu 14 dní.

5.1 Struktura dotazníku

Dotazník byl tvořen z celkem 12 otázek, z nichž většina odpovědí byla, vzhledem k povaze otázek, otevřených.

V úvodu dotazníku obce vyplnily název obce, kraj, do kterého spadají, a počet obyvatel. Další část dotazníku se týkala směrnic pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu. V dotazníku jsem tedy zjišťovala, zda tuto směrnici každá z oslovených obcí má, kolik veřejných zakázek malého rozsahu na stavební práce obec vypsalala za rok 2019 a jaká kritéria nejčastěji obec posuzuje při výběru dodavatele. Dotazník pokračoval otázkou týkající se požadovaných referencí od dodavatelů a otázkou k tématu lhůty pro podání nabídky, ve které jsem zjišťovala, jakou lhůtu průměrně obce u těchto zakázek malého rozsahu stanovují. Hlavní část dotazníku o směrnicích k veřejným zakázkám malého rozsahu byla zakončena otázkou spokojenosti s nastavenou směrnicí obce. V případě nespokojenosti byly obce požádány o uvedení nedostatku, který ve směrnici objevily.

Poslední část dotazníku se týkala elektronických aukcí. Konkrétně jsem zjišťovala, zda obec elektronických aukcí využívá, případně kolik procent z počtu veřejných soutěží tyto elektronické aukce tvoří.

5.2 Výběr respondentů

Respondenti jsou rozděleni do kategorií podle počtu obyvatel obce do 3 skupin: obce nad 10 000 obyvatel (kat. I), obce s počtem obyvatel mezi 1000 a 9 999 (kat. II) a obce do 999 obyvatel (kat. III). Podíl na celkovém počtu obcí mají tyto kategorie následující: kat. I tvoří 2,1 % z celkového počtu obcí v České republice, kat. II 17,9 % a kat. III 80 %.

[23]

Záměrem bylo poptat respondenty poměrově podobně, čili 2,1 % obcí z kat. I, 17,9 % obcí z kat. II a 80 % obcí z kat. III. Bylo však uvažováno s nízkou návratností dotazníků, takže by mohla nastat situace, kdy by výsledky za kategorii I neměly téměř žádnou vypovídající hodnotu. Obcí z I. kategorie je v České republice sice nejméně, ale zároveň v nich žije více než polovina české populace. [23] Dá se také očekávat, že obce z kategorie I mají největší množství veřejných zakázek. Byly tedy poptány všechny obce nad 10 000 obyvatel z každého kraje. Jejich seznam je uveden v příloze č. 2. [24] Z celkově poptaných 614 obcí tvořily obce I. kategorie ve výsledku 21 % dotázaných, což je konkrétně 129 obcí.

Z důvodu toho, že Středočeský kraj má největší počet obcí ze všech krajů (cca 18 % z celkového počtu obcí České republiky), bylo dodrženo, aby v kategoriích II a III bylo vždy nejvíce obcí právě z tohoto kraje. [24] Výběr obcí do kategorie II a III už byl poté náhodný.

Seznam vybraných respondentů z kategorie II, čili obcí s počtem obyvatel mezi 1 000 – 9 999, je uveden v příloze č. 3. Bylo osloveno celkem 190 obcí, což tvoří 31 % z celkového počtu poptaných 614 obcí.

V příloze č. 4 je uveden výčet obcí včetně zařazení do krajů z kategorie III (počet obyvatel obce do 999), které byly v rámci dotazníkového šetření osloveny. Kategorie III čítá 295 obcí, což tvoří 48 % z celkového počtu 614 poptaných obcí.

5.3 Vyhodnocení otázek

Dotazník vyplnilo celkem 155 obcí z 614 oslovených, návratnost je tedy 25,4 %. Na obrázku 5.1 je znázorněno rozložení respondentů z jednotlivých krajů. Stejně tak jako při výběru účastníků do dotazníku má převyšující podíl Středočeský kraj s největším počtem obcí a také s největším počtem reagujících obcí.

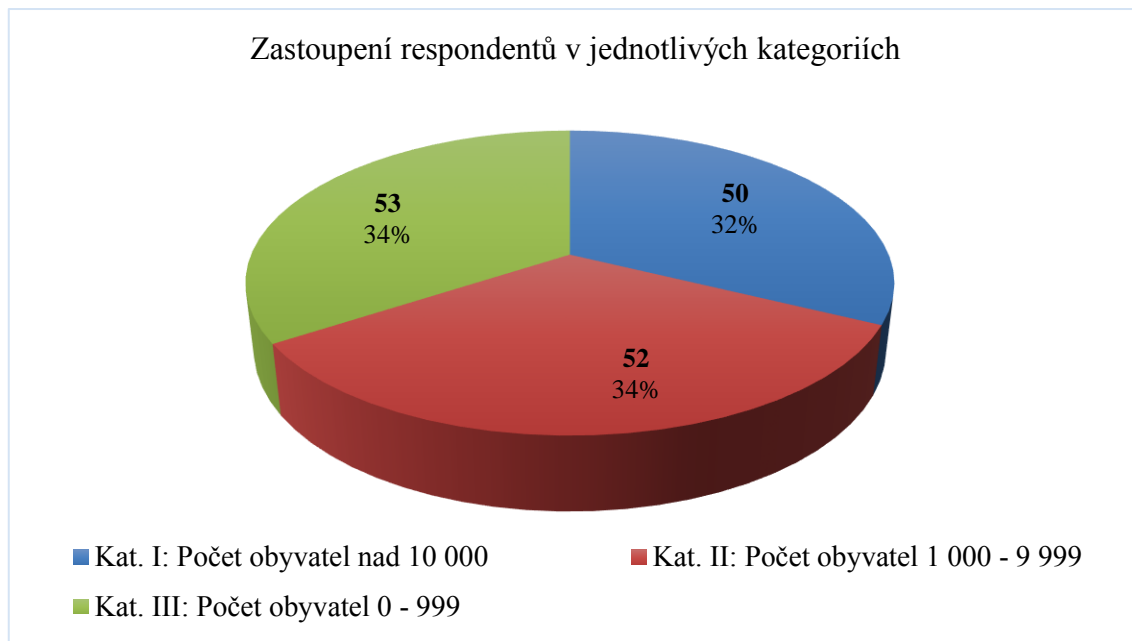

Obrázek 5.1 - Zastoupení respondentů v jednotlivých krajích

Výsledné zastoupení reagujících obcí v jednotlivých kategoriích je znázorněno na obrázku 5.2. Z celkově dotázaných 129 obcí I. kategorie dotazník zodpovědělo 50 obcí a návratnost dotazníků v této kategorii vychází tedy nadprůměrně, konkrétně 38,8 %. V kategorii II bylo dotázáno 190 obcí, z toho dotazník dokončilo 52 obcí. Návratnost dotazníků pro kategorii II tak činí 27,4 %. Obcí do 999 obyvatel (čili obcí z kategorie III) bylo poptáno celkem 295. Na dotazník reagovalo pouze 53 obcí, čili návratnost dotazníků v této kategorii je 18,0 %.

Tento rozdíl v procentuální návratnosti dotazníků jednotlivých kategorií je pravděpodobně zapříčiněn systémem, který je na úřadech zaveden. Velká města mají uspořádané členění úřadu do specializovaných odborů a oddělení a jednotliví zaměstnanci tak odpovídají za konkrétní oblast. Mají tedy větší přehled o daném úseku a vyplnění pro

ně tak bylo pravděpodobně snazší. Zatímco malé obce zpravidla takto členěný úřad nemají a jedna osoba pak spravuje několik oblastí zároveň. Menší obce také většinou nemají zaměstnance, kteří by na úřadu pracovali každý den – klesá tedy pravděpodobně ochota zastupitelů obce věnovat se záležitostem nad rámec jejich povinností.

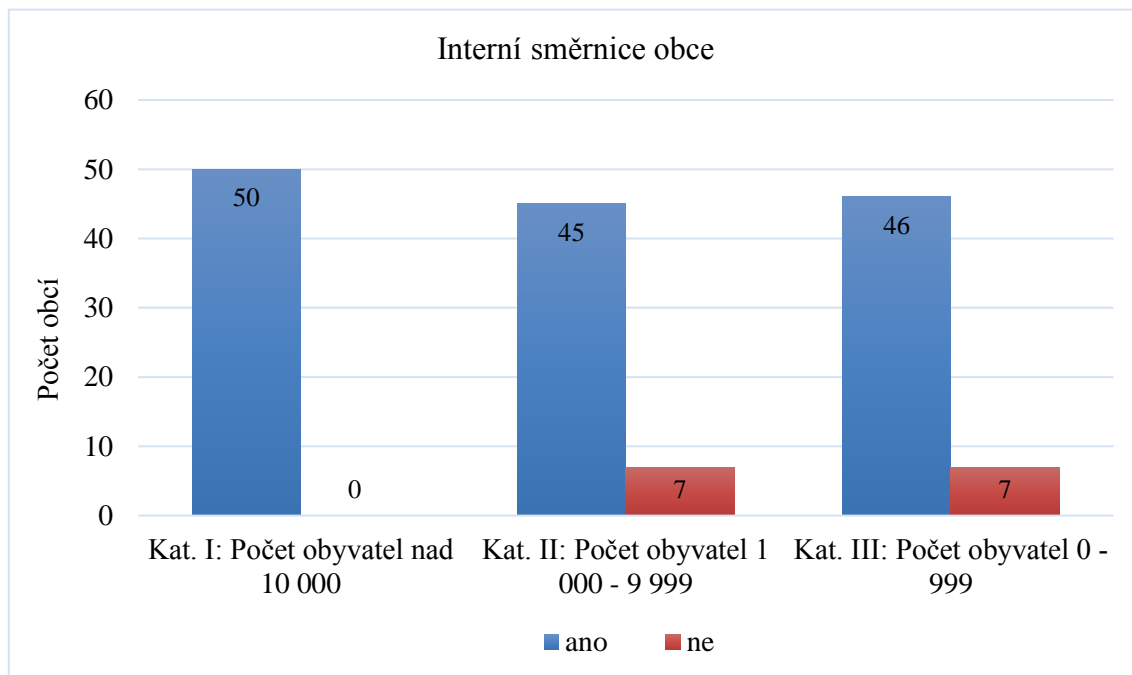
Obrázek 5.2 - Zastoupení respondentů v jednotlivých kategoriích

Na obrázku 5.3 jsou uvedeny odpovědi na otázku týkající se **existence interní směrnice** pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu pro stavební práce. Většina dotázaných obcí interní směrnici má, konkrétně je to 141 obcí z reagujících 155, tedy 91,0 %.

V grafu je znázorněno také rozdělení odpovědí podle jednotlivých kategorií. Z té je zřejmé, že všechny obce z kategorie I, které dotazník vyplnily, interní směrnici pro zadávání zakázek mají. Velká města mají zpravidla větší množství zakázek, a tak směrnice sjednocují postupy celého procesu a vylučují jakékoliv postupy, které nejsou předepsané. Celý proces je pak také lépe kontrolovatelný.

Z kategorií II a III odpovědělo vždy 7 obcí, že interní směrnici nemají. Při menší velikosti obce je absence směrnice přijatelná, jelikož ani jejich množství zakázek není většinou nikterak velké a lze řešit každou situaci individuálně. V případě větších obcí, u kterých se blíží počet obyvatel například k hranici 10 000, je směrnice více než vhodná a její

zavedení bych navrhla. To je případ města Bystřice nad Pernštejnem s 8100 obyvateli v kraji Vysočina a města Nejdek s 8500 obyvateli v Karlovarském kraji.

Obrázek 5.3 - Interní směrnice obce

V rámci další otázky dotazníku byly požadovány konkrétní **počty jednotlivých veřejných zakázek malého rozsahu** na stavební práce s předpokládanou hodnotou v limitech 0 – 199 999 Kč, 200 000 – 1 999 999 Kč a 2 000 000 – 6 000 000 Kč. Finanční limit 200 000 Kč a 2 000 000 Kč byl zvolen po porovnání limitů ze směrnic vzorku zhruba 50 obcí, kdy tyto dva limity byly nejčastěji používané k rozdělení veřejných zakázek malého rozsahu do kategorií podle předpokládané hodnoty. Tyto limity však byly velice různorodé a nelze tvrdit, že jsou nejčastěji používanými limity ve směrnicích obcí České republiky.

Tuto otázku nezodpovědělo celkem 75 obcí, které dotazník vyplnily, a některé obce vyplnily otázku pouze přibližnými hodnotami. Z tohoto důvodu jsou výsledky uvedeny pouze orientačně a je porovnáván celkový součet zakázek bez ohledu na dělení do výše zmíněných intervalů.

U obcí nad 10 000 obyvatel se pohybuje celkový počet veřejných zakázek malého rozsahu na stavební práce od 9 zakázek až po 444. V případě počtu 9, který uvedlo město

Tachov, byly vyplněny počty zakázek pouze u střední a vyšší kategorie a byl městem přidán komentář, že zakázky do 199 999 Kč nevidují. Nejvyšší počet zakázek, tedy 444, uvedlo město Litomyšl. V tomto konkrétním případě bylo rozdělení zakázek následující: 391 zakázek v hodnotě 0 – 199 999 Kč, 47 zakázek v hodnotě 200 000 – 1 999 999 Kč a 6 zakázek v hodnotě 2 000 000 – 6 000 000 Kč. Průměrem odpovědí bylo 97 zakázek, mediánem 44 zakázek.

Průměrný počet zakázek u obcí z II. kategorie je 17 zakázek, mediánem je 8. Nejmenší počet zakázek měla obec Pilníkov v Královéhradeckém kraji, která uvedla pouze 2 zakázky za rok 2019. Nejvíce zakázek mělo podle odpovědí město Chotěboř, a to celkem 165 zakázek.

V kategorii obcí pod 999 obyvatel jsou průměrným počtem i mediánem 3 zakázky. Nejmenším uvedeným počtem zakázek obcí je 1 zakázka a tuto odpověď uvedlo 7 z 29 obcí, které počty v této kategorii vyplnily. Nejvíce zakázek uvedla obec Vrábče v Jihočeském kraji, konkrétně 13 zakázek za rok 2019.

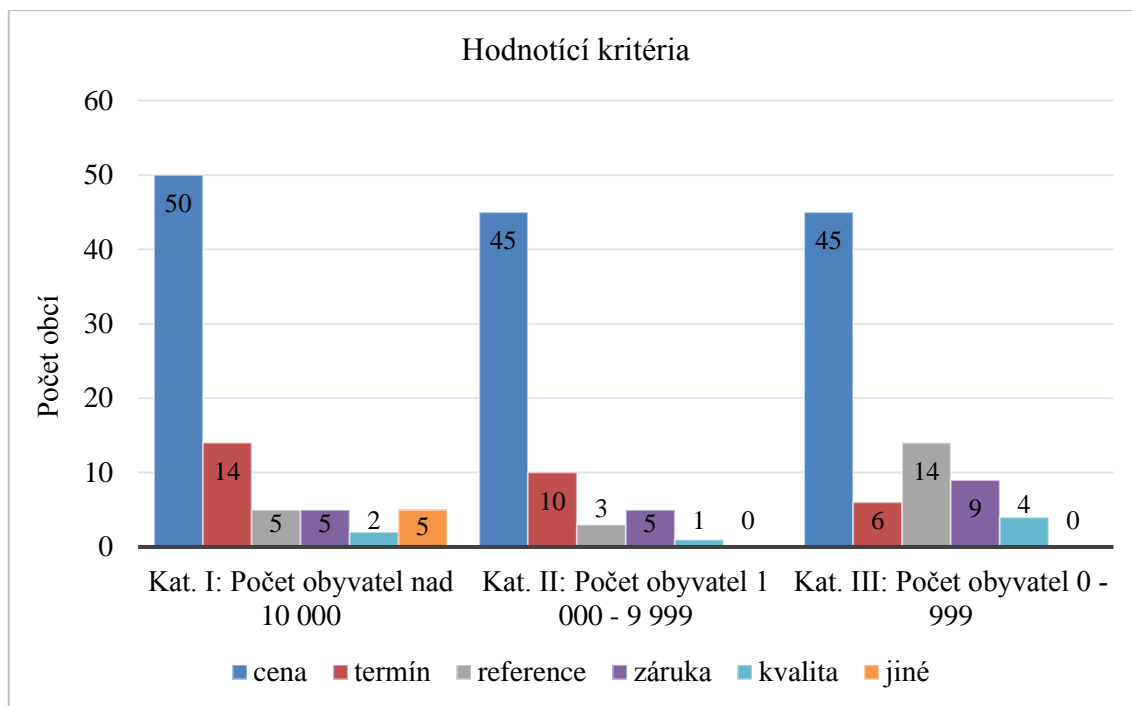
Na základě výše uvedeného lze tedy tvrdit, že počet zakázek se odvíjí od velikosti obce a obecně platí, že velké obce mají větší počet zakázek, než obce malé.

Nejčastěji vyjmenovaná **hodnotící kritéria** obcí jsou znázorněna na obrázku 5.4. Tuto otázku a další až do otázky č. 10 (včetně) vyplňovaly pouze obce, které interní směnicí mají, což je celkem 141 obcí.

140 obcí (99,3 % z obcí se směnicemi) zahrnuje mezi své odpovědi, že rozhodujícím kritériem je pro ně nejnižší nabídková cena. Pro 88 obcí (62,4 %) to bylo také jediné kritérium, které při hodnocení nabídek posuzují a dávají mu tedy váhu 100 %. K dalším kritériím doplnili zástupci obcí váhu jen zřídka.

V grafu jsou pod pojmem „jiné“ zahrnuty odpovědi, které se vyskytovaly vždy jen jednou: zaměstnání osob se ztíženým přístupem na trh, certifikáty o udržitelnosti, estetika, počet realizovaných zakázek a jiná kvalitativní kritéria.

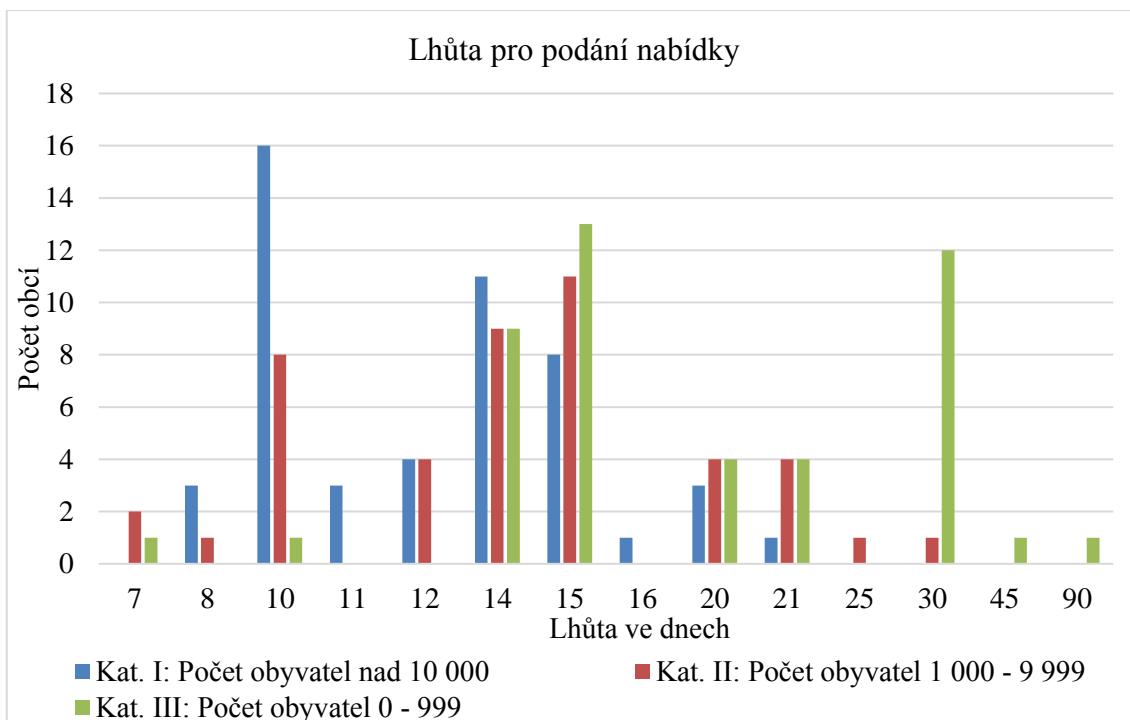
Z grafu vyplývá, že hodnotící kritéria pro výběr dodavatele veřejné zakázky volí obce podobná napříč kategoriemi.

Obrázek 5.4 – Hodnotící kritéria

Na otázku týkající se průměrné **lhůty pro podání nabídky** pro veřejnou zakázku malého rozsahu na stavební práce odpověděly všechny obce ze všech 3 kategorií, které mají interní směrnici. Mediánem odpovědí všech obcí je lhůta 14 dní, nejčastější odpovědí byla lhůta 15 dní.

Na obrázku 5.5 je zobrazen přehled odpovědí všech kategorií. Z něho vyplývá, že nejčastěji obce využívají lhůty 14 a 15 dní, nehledě na velikost obce. Co se týče krajnějších extrémů, je možné pozorovat, že větší obce zpravidla využívají spíše kratší lhůtu a menší obce delší lhůtu pro podání nabídek. Minimem, které se v odpovědích na tuto otázku objevilo, bylo 7 dní, maximem 90 dní.

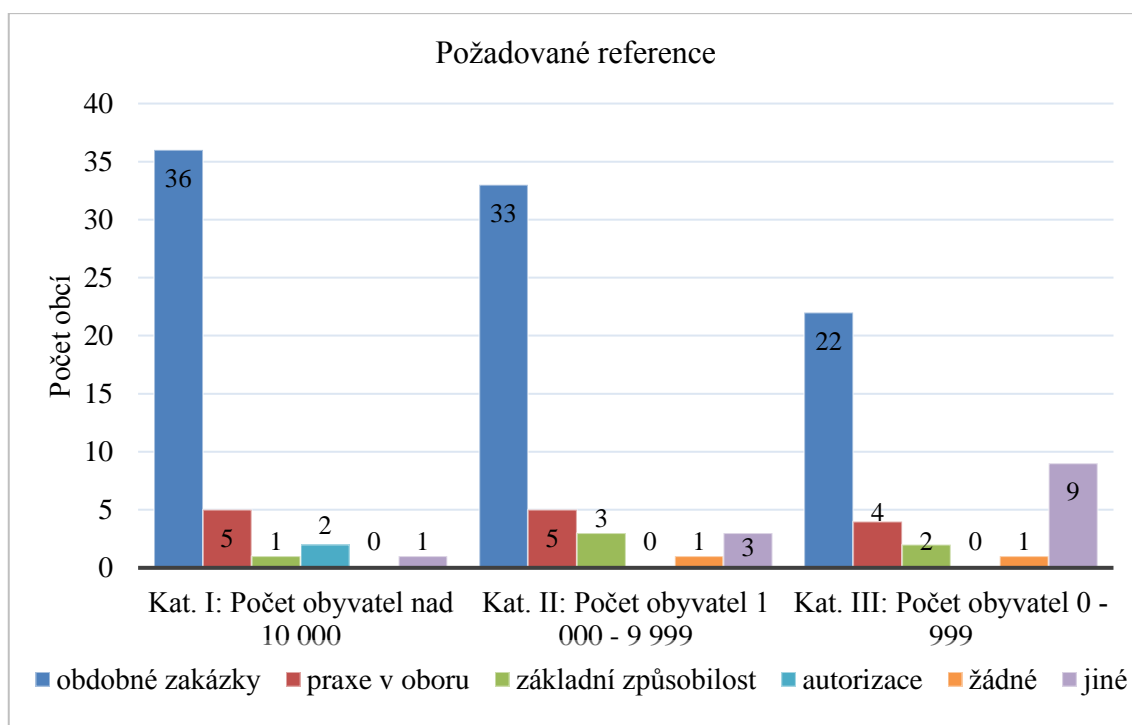

Obrázek 5.5 - Lhůta pro podání nabídek

Otázka č. 7 byla zaměřena na **reference**, které obce při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu na stavební práce vyžadují od uchazečů. Obce měly možnost vepsat více než jednu odpověď. Odpovědi obcí jsou znázorněny na obrázku 5.6. K této otázce se vyjádřilo 106 z 141 obcí, které mají interní směrnici, což je 75,2 %. Nejčastější odpovědí byl požadavek na určitý počet zakázek obdobného rozsahu za posledních 5 let, který při zadávání využívá 91 obcí ze 106 obcí, které otázku vyplnily. Pouze 2 obce odpověděly, že od uchazečů nepožadují žádné reference.

Základní způsobilost dodavatelé prokazují podle § 75 ZZVZ, a to prostřednictvím čestného prohlášení nebo ve zmíněném odstavci specifikovaného výpisu či potvrzení. [3]

V grafu jsou pod pojmem „jiné“ zahrnuty odpovědi, které se vyskytovaly vždy jen jednou. Tyto odpovědi jsou následující: profesní a technická způsobilost, dodržování termínů realizace, osobní prověření referenčních zakázek, vzdělání stavbyvedoucích, počet zaměstnanců společnosti.

Obrázek 5.6 - Požadované reference

Poslední otázkou, týkající se interní směrnice pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu na stavební práce, jsem zjišťovala, zda obce objevily ve směrnici nějaké **nedostatky**, které upravily či budou upravovat. Odpovědi obcí z jednotlivých kategorií jsou znázorněny na obrázku 5.7.

Na otázku odpovědělo celkem 141 obcí, čili všechny obce z dotázaných, co interní směrnici mají. Nedostatky neobjevilo ve svých směrnících 104 obcí z dotázaných, což je 73,6 %. Zbylých 37 obcí uvedlo, že nedostatky našly.

Úpravy nalezených nedostatků ve směrnících obcí kat. I (počet obyvatel nad 10 000):

- Zahrnutí na využívání aspektů odpovědného zadávání¹;
- změna zvolené výše finančních limitů předpokládané hodnoty plnění;

¹ Odpovědné veřejné zadávání (OVZ) - přístup k zadávání veřejných zakázek, kdy je vedle důrazu na výběr ekonomicky nejvýhodnějších řešení sledován i dopad dané zakázky na oblast zaměstnanosti, sociálních věcí a životního prostředí. [26]

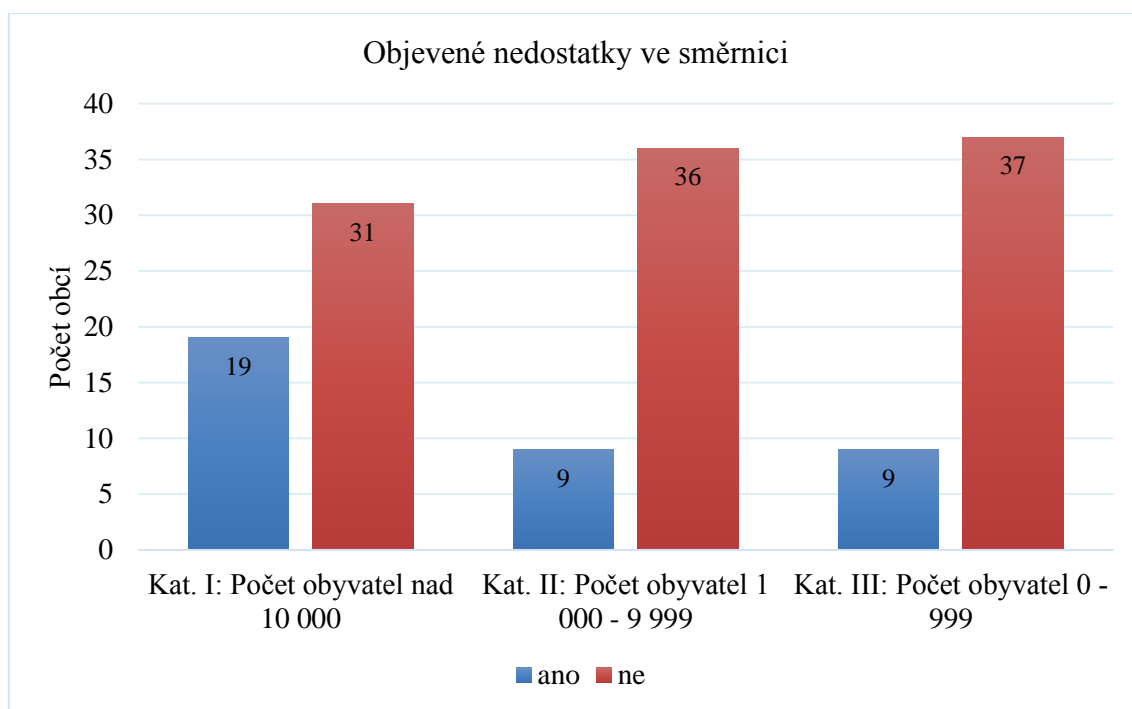
- zahrnutí veřejných zakázek na projektové práce, ekonomické služby, pojištění, právní poradenství;
- přizpůsobení směrnice připravované změně zákona a úprava některých postupů související s digitalizací;
- úprava každé 2-3 roky v návaznosti na přijaté novely;
- úprava procesních záležitostí: otevírání elektronických nabídek, jednání komise;
- úpravy pro elektronizaci zadávání veřejných zakázek.

Úpravy nalezených nedostatků ve směrnících obcí kategorie II (počet obyvatel 1000 – 9 999):

- Úprava limitů pro zakázky zadávané na přímo/uzavřené/otevřené;
- změna zvolené výše finančních limitů předpokládané hodnoty plnění;
- úprava záležitosti týkající se schvalování v radě města či pouze statutárním orgánem;
- zjednodušení postupu schvalování výsledků výběrového řízení, s čímž souvisí zkrácení prodlevy při podpisech smluv;
- rozšíření výjimek pro potřeby příspěvkových organizací a městských společností;

Úpravy nalezených nedostatků ve směrnících obcí kategorie III (počet obyvatel 0 - 999):

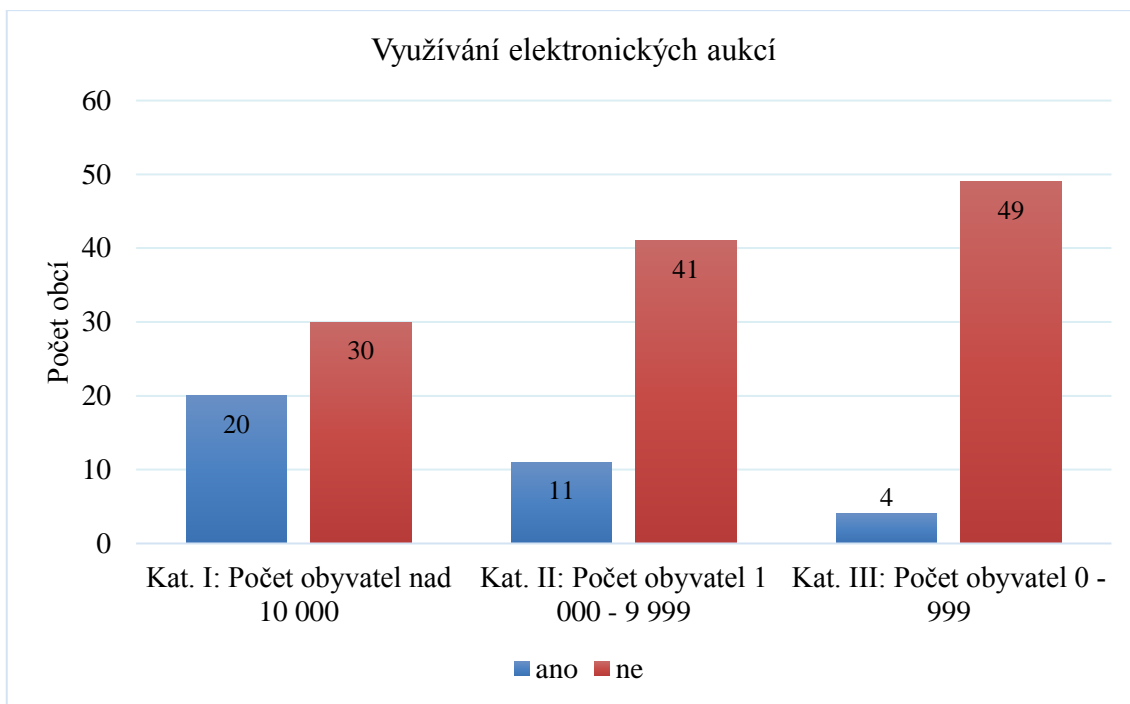
- zvýšení finančního limitu předpokládané hodnoty, do kterého není nutné mít minimálně 3 uchazeče
- změna zvolené výše finančních limitů předpokládané hodnoty plnění;
- úprava procesů v záležitosti rozhodování o výběru dodavatele tak, aby nemuselo všechny zakázky malého rozsahu schvalovat zastupitelstvo obce.

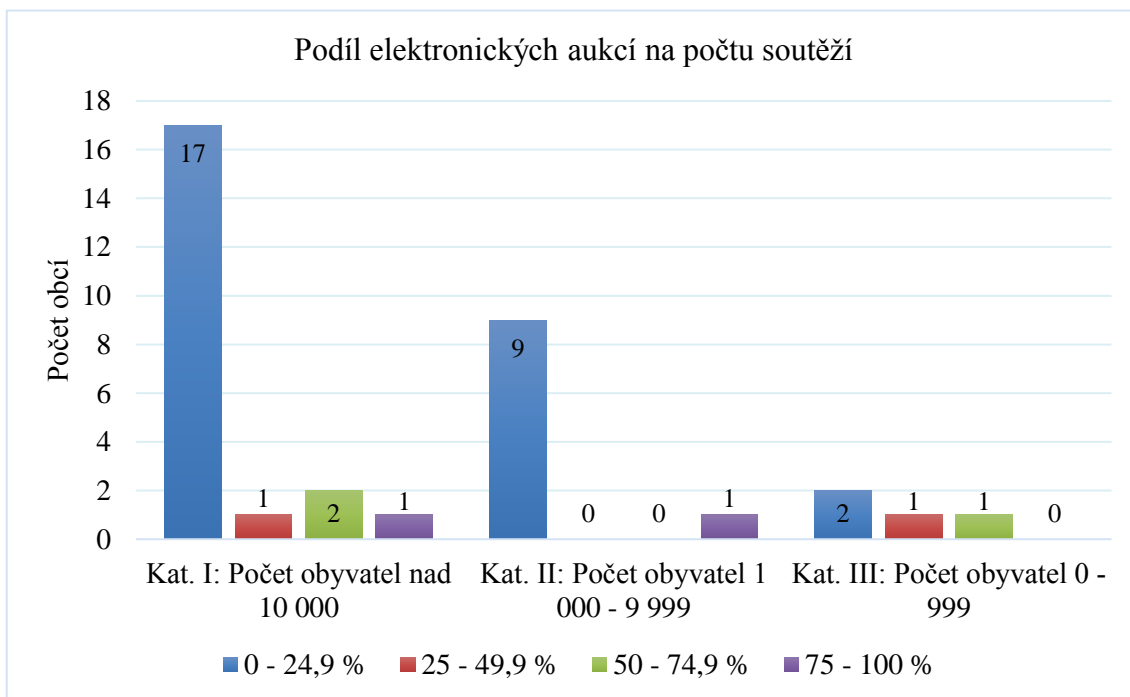
Obrázek 5.7 - Objevené nedostatky

V dotazníku bylo také zjišťováno, zda obce využívají soutěžení veřejných zakázek prostřednictvím **elektronických aukcí**. U menších a středně velkých obcí, tedy u kategorie II a III, nejsou ještě elektronické aukce tolik rozšířené. Z respondentů je využívá pouze 21,2 % obcí kategorie II a 7,6 % obcí kategorie III. Velká města (čili kategorie I) tyto aukce k soutěžení zakázek využívají hojněji, v rámci dotazníku to bylo 40 % obcí I. kategorie. Odpovědi jsou zobrazeny na obrázku 5.8.

Na otázku č. 12, týkající se podílu tohoto způsobu soutěžení z celkového počtu soutěží, odpovědělo pouze 35 obcí. Odpovědi obcí rozdělené podle kategorií jsou uvedeny v obrázku 5.9.

Obrázek 5.8 - Využívání elektronických aukcí

Obrázek 5.9 - Podíl elektronických aukcí na počtu soutěží

Velké obce zpravidla zadávají ročně velké množství veřejných zakázek malého rozsahu, které je nereálné zadávat a posuzovat individuálně. Z toho důvodu naprostá většina větších obcí zpracovává interní směrnici, která jim určuje postupy a podmínky při zadávání. Při takovém množství zakázek, jaké mají velké obce, také tyto obce přicházejí častěji na nedostatky svých směrnic, které díky tomu upravují a novelizují tak, aby zadávání bylo co nejefektivnější a co nejvíce unifikované.

6 Srovnání směrnic

Tato kapitola diplomové práce se zabývá porovnáním směrnic pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu pro velké obce (kat. I – obce nad 10 000 obyvatel) a malé obce (kat. III – obce do 999 obyvatel). Při porovnání jsem se zaměřila na zakázky na stavební práce.

Formální i obsahová stránka směrnic jednotlivých obcí je různorodá. Lze v nich však nalézt prvky, které se opakují ve všech směrnících. Pro tuto část práce jsem vybrala 4 obce z různých krajů z kat. I a 4 obce z různých krajů z kat. III. Jejich přehled je zobrazen v tabulce 6.1. Použité směrnice, ze kterých vycházím v celé této kapitole, jsou dostupné na stránkách jednotlivých obcí a přímé odkazy na zdroje jsou uvedeny u každé obce v tabulce.

Tabulka 6.1 - Přehled obcí pro porovnání směrnic

Kategorie	Obec	Kraj
I. kategorie (nad 10 000 obyvatel)	Beroun [33]	Středočeský
	Česká Třebová [34]	Pardubický
	České Budějovice [35]	Jihočeský
	Kroměříž [36]	Zlínský
III. kategorie (do 999 obyvatel)	Boleradice [37]	Jihomoravský
	Chrást'any [38]	Středočeský
	Milínov [39]	Plzeňský
	Věžná [40]	Vysočina

6.1 Směrnice obcí I. kategorie

Směrnice vybraných obcí z kategorie I, tedy z obcí nad 10 000 obyvatel, jsou různě zpracované a různě rozsáhlé. Počet stran směrnic a datum vydání je zobrazeno v tabulce 6.2. Kroměříž je z obcí jediná, která má směrnici zpracovanou podle již neplatného zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Směrnice vybraných obcí se také liší rozsahem témat, která jsou ve směrnících zpracována. Zatímco obec Česká Třebová se

ve směrnici věnuje výhradně veřejných zakázkám malého rozsahu, zbylé obce ve směrnici upravují kromě zakázek malého rozsahu také veřejné zakázky obecně.

Tabulka 6.2 - Rozsah a vydání směrnice - kat. I

Obec	Počet stran (bez příloh)	Datum vydání
Beroun	16	01.01.2020
Česká Třebová	9	01.04.2017
České Budějovice	30	19.03.2018
Kroměříž	10	01.01.2015

Všechny směrnice obsahují rozdělení veřejných zakázek malého rozsahu podle předpokládané hodnoty zakázky do jednotlivých kategorií. Tyto finanční limity se liší podle toho, zda je zakázka vypsána na dodávky a služby nebo stavební práce. V této práci se věnuji pouze rozdělení zakázek na stavební práce. Zmíněné finanční limity jsou zobrazeny v tabulce 6.3, částky jsou uvedeny bez DPH. Obce Beroun a Kroměříž rozdělují zakázky malého rozsahu podle finančního limitu do 3 kategorií, obce Česká Třebová a České Budějovice do 4 kategorií. Ve směrnících obce pro každou kategorii specifikují přístup k zadávání zakázky.

Tabulka 6.3 - Finanční limity jednotlivých kategorií (obce kat. I)

Obec	I. kategorie [tisíc Kč]	II. kategorie [tisíc Kč]	III. kategorie [tisíc Kč]	IV. kategorie [tisíc Kč]
Beroun	0 - 500	500 - 2 000	2 000 - 6 000	není
Česká Třebová	0 - 300	300 - 1 000	1 000 - 2 000	2 000 - 6 000
České Budějovice	0 - 60	60 - 200	200 - 1 000	1 000 - 6 000
Kroměříž	0 - 200	200 - 2 000	2 000 - 6 000	není

6.1.1 Směrnice obce Beroun

Obec Beroun stanovuje v rámci I. kategorie zakázek ještě 2 finanční limity. Je to hranice 50 000 Kč a 100 000 Kč. Zakázky s předpokládanou hodnotou do 50 000 Kč mohou být realizovány i bez objednávky. Pro zadání zakázky v hodnotě 50 000 Kč až 100 000 Kč je

dostačující dodavatelem písemně akceptovaná objednávka. Zakázky z I. kategorie dražší než 100 000 mohou být zadány přímo. O výběru dodavatele těchto zakázek rozhoduje vedoucí příslušného odboru. Zakázka může být zadána formou uzavřené výzvy, otevřené výzvy nebo přímým zadáním. Smlouvu na zakázku podepisuje s dodavatelem vedoucí příslušného odboru.

Zakázky s předpokládanou hodnotou 500 000 – 2 000 000 Kč mohou být zadány uzavřenou výzvou nebo otevřenou výzvou. O výběru dodavatele těchto zakázek rozhoduje opět vedoucí příslušného odboru, a to na základě výstupů hodnotící komise. Smlouvu na zakázku podepisuje s dodavatelem starosta obce.

Pro zakázky III. kategorie, tedy v předpokládané hodnotě 2 000 000 – 6 000 000 Kč, je vždy využita otevřená výzva. O výběru dodavatele u těchto zakázek rozhoduje rada města, a to na základě posouzení a hodnocení nabídek hodnotící komisí předloženého příslušným odborem. Smlouvu na zakázku podepisuje s dodavatelem starosta obce.

Kromě postupů zadávání zakázek v rámci jednotlivých kategorií a vymezení pojmů používaných ve směrnici, je zde také rozdělena odpovědnost při zadávání zakázek jednotlivým odpovědným osobám. Dále se směrnice věnuje stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky, zadávacím podmínkám a zadávací dokumentaci. Část směrnice je věnována také zakázkám zadávaným podle zákona a rozhodování o těchto zakázkách.

Směrnice definuje přímé zadání zakázek, zadání uzavřenou výzvou a zadání otevřenou výzvou. V případě přímého zadání osloví vedoucí příslušného odboru dodavatele, a to na základě svých zkušeností a informací o trhu. Výběrové řízení s uzavřenou výzvou je zahájeno odesláním výzvy k podání nabídek minimálně 3 vybraným dodavatelům. Seznam dodavatelů, kteří budou osloveni, vypracuje pověřený pracovník příslušného odboru po projednání s vedoucím odboru. Výběrové řízení s otevřenou výzvou je zahájeno uveřejněním výzvy na e-tržišti nebo na profilu zadavatele, kterou zadavatel vyzývá neomezený počet dodavatelů k podání nabídky. I v tomto případě však může zadavatel oslovit minimálně 3 dodavatele vlastního výběru, jako tomu bylo u uzavřeného řízení.

V další části směrnice jsou specifikovány výjimky ze směrnice, určen způsob sestavení a postupy hodnotící komise, podmínky pro uveřejňování dokumentů a požadavky na uchovávání dokumentace o výběrových řízeních.

6.1.2 Směrnice obce Česká Třebová

Obec Česká Třebová má v rámci I. kategorie limit 20 000 Kč. Objednávky na zakázky s předpokládanou nižší hodnotou, než je tato částka, jsou podepisovány odpovědnou osobou zadavatele. Obec umožňuje neprovádět výběrové řízení pro zakázky do předpokládané hodnoty 300 000 Kč. Odpovědná osoba pověřená zadavatelem osloví dodavatele na základě svých zkušeností a informací o trhu a odpovídá za to, že dodavatel má dostatečné předpoklady pro splnění zakázky. Zakázky tohoto rozsahu jsou zpravidla realizovány na základě objednávky, kterou podepisuje starosta obce (v případě jeho nepřítomnosti místostarosta).

Zakázky s předpokládanou hodnotou 300 000 – 1 000 000 Kč jsou realizovány na základě smlouvy. Výběrové řízení zahajuje odpovědná osoba zadavatele poté, co rada města odsouhlasí zadávací podmínky zakázky, uváděné do výzvy. Budou osloveni minimálně 3 dodavatelé k podání nabídek. Nabídky posuzuje interní hodnotící komise ustavená odpovědnou osobou zadavatele, která vyhodnotí nejvhodnější nabídku podle stanovených kritérií. Tento výsledek je předložen radě města ke schválení. V případě souhlasu je sestavena smlouva s dodavatelem, kterou podepisuje starosta (v případě jeho nepřítomnosti místostarosta).

Zakázky, které svou předpokládanou hodnotou spadají do kategorie III a IV, jsou zadávány stejným způsobem a na základě smlouvy. Výběrové řízení je zahájeno odpovědnou osobou po schválení zadávacích podmínek radou města. Osloveno bude minimálně 5 dodavatelů a odpovědná osoba odpovídá za dostatečné předpoklady dodavatelů ke splnění zakázky. Tato osoba také předloží radě města návrh na složení pověřené komise k hodnocení nabídek. Komise posoudí nabídky a vyhodnotí tu nejvhodnější. Tento výsledek předloží odpovědná osoba radě města ke schválení. Smlouvu s vítězným dodavatelem podepisuje starosta města (v případě jeho nepřítomnosti místostarosta).

Směrnice definuje jednotlivé pojmy vyskytující se ve směrnici, specifikuje sestavení interní a pověřené komise pro hodnocení nabídek, popisuje proces otevírání a hodnocení nabídek. Dále je zde stanoven postup při existenci jen jedné nabídky, pokyny pro uveřejnění dokumentů a požadavky na uložení dokumentace zakázky.

6.1.3 Směrnice obce České Budějovice

Podle směrnice obce České Budějovice pro zadávání veřejných zakázek jsou zakázky s předpokládanou hodnotou do 60 000 Kč v kompetenci vedoucího příslušného odboru. Jsou učiněny formou objednávky, případně uzavřením smlouvy bez předchozího vypsání zakázky či podobných úkonů.

Zakázky II. kategorie, tedy v předpokládané hodnotě 60 000 – 200 000 Kč jsou zajišťovány příslušným odborem, který postupuje podle závazného postupu určeného ve směrnici. Vyhlášení zakázky, příjem nabídky a veškerá komunikace s dodavatelem může probíhat pouze elektronickou formou.

Zadávání zakázek III. a IV. kategorie (předpokládaná hodnota zakázky 200 000 – 6 000 000 Kč) zajišťuje ve vzájemné spolupráci příslušný odbor a odbor rozvoje a veřejných zakázek (dále jen ORVZ). Směrnice opět stanovuje závazný postup pro zadávání těchto zakázek. Příslušný odbor zpracuje návrh na vypsání veřejné zakázky a v součinnosti s kanceláří primátora vypracuje návrh realizační smlouvy. Po schválení návrhu smlouvy právníkem předá příslušný odbor dokumenty ORVZ, který dokumenty posoudí. V případě, že zakázka spadá do kategorie IV, zajistí ORVZ také předložení materiálů k veřejné zakázce ke schválení radou města. Dále zpracuje kompletní zadávací dokumentaci a zajistí další organizaci s výběrovým řízením spojenou, včetně seznání hodnotící komise a pořízení protokolu z hodnocení nabídek. Příslušný odbor poskytuje ORVZ součinnost po celou dobu průběhu řízení. Po ukončení řízení ORVZ zabezpečí příslušný odbor uzavření smlouvy s vybraným dodavatelem, zajistí zveřejnění smlouvy a zabezpečí realizaci.

Směrnice je určena pro veřejné zakázky obecně a veřejným zakázkám malého rozsahu je v ní věnována pouze jedna část. V této části směrnice je dále stanoven postup pro zakázky malého rozsahu zadávané jednomu dodavateli či pro obdržení pouze jedné nabídky.

Začátek směrnice je věnován vymezení pojmů, odpovědných osob, náležitostí návrhu veřejné zakázky, hodnotící komise, hodnocení nabídek včetně kritérií hodnocení či požadavků na zveřejňování informací o veřejných zakázkách. Článek směrnice je také věnován elektronickým aukcím.

Vedle veřejných zakázek malého rozsahu se směrnice věnuje také podlimitním a nadlimitním veřejným zakázkám a zvláštním druhům řízení.

6.1.4 Směrnice obce Kroměříž

V obci Kroměříž rozhoduje o výběru dodavatele zakázek v kat. I (do 200 000 Kč) vedoucí příslušného odboru. Při výběru vychází ze svých zkušeností a informací o trhu. Takováto zakázka může být realizována na základě písemné smlouvy, písemné objednávky nebo přímým zadáním. Objednávku podepisuje vedoucí příslušného odboru, smlouvu podepisuje starosta města.

Zadávací podmínky pro veřejnou zakázku II. kategorie, tedy v předpokládané hodnotě 200 000 – 2 000 000 Kč, schvaluje vedoucí odboru rozvoje města. V rámci řízení musí být osloveni alespoň 3 dodavatelé k předložení nabídky, a to elektronickou nebo listinnou formou. Lhůta pro podání nabídek musí být alespoň 7 dní ode dne zahájení řízení. Na základě návrhu vedoucího příslušného odboru jmenuje starosta hodnotící komisi o minimálně 3 členech, kdy jedním z členů je vždy starosta nebo jeden z místostarostů a druhým je vedoucí příslušného odboru nebo jeho zástupce. O výběru dodavatele rozhoduje starosta na základě vyhodnocení od hodnotící komise. Zakázka je realizována na základě písemné smlouvy, kterou podepisuje starosta. Na profil zadavatele poté bude zveřejněna tato smlouva s vybraným dodavatelem a zpráva o průběhu zakázky.

Zadávací podmínky pro zakázky v předpokládané hodnotě 2 000 000 – 6 000 000 Kč schvaluje opět vedoucí odboru rozvoje města. K předložení nabídky musí být osloveno alespoň 5 dodavatelů, tato výzva bude odeslána elektronickou nebo listinnou formou. Směrnice stanovuje lhůtu pro podání nabídek na minimálně 10 dní od zahájení řízení. Požadavky na tříčlennou komisi jsou stejné jako u kategorie II. Konečný výběr dodavatele má na starost Rada města Kroměříž, která tak učiní na základě doporučení hodnotící komise. Zakázka je realizována na základě písemné smlouvy, kterou podepisuje starosta. Stejně jako u kategorie II bude na profil zadavatele zveřejněna tato smlouva s vybraným dodavatelem a zpráva o průběhu zakázky.

Na začátku směrnice jsou vymezeny základní pojmy, zásady pro zadávání veřejných zakázek a informace o plánu zakázek a jejich evidenci. Další část směrnice se věnuje postupům zadávání veřejných zakázek podle zákona.

6.2 Směrnice obcí III. kategorie

Směrnice vybraných obcí III. kategorie jsou sepsány stručně a ani jedna z nich nepřekračuje 5 stran. Obec Milínov má jako jediná směrnici vydanou ještě podle starého zákona týkajícího se veřejných zakázek, tedy podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Ostatní obce mají směrnici vydanou v době, kdy už platil aktuální ZZVZ. Tyto informace jsou uvedeny v tabulce 6.4. Směrnice také obsahují údaj o tom, kdy nabývají účinnosti.

Tabulka 6.4 - Rozsah a vydání směrnice - kat. III

Obec	Počet stran (bez příloh)	Datum vydání
Boleradice	5	15.03.2017
Chrást'any	4	15.12.2016
Milínov	3	8.8.2012
Věžná	5	10.2.2018

Obce Chrást'any a Boleradice vymezují na začátku směrnice základní pojmy, které se v ní vyskytují. Je to vymezení pojmu veřejné zakázky, vymezení zakázky na dodávky, stavební práce a služby, pojmu předpokládané ceny zakázky či vymezení pojmů zadavatel, zástupce dodavatele, dodavatel. Všechny obce se odkazují na § 6 ZZVZ (případně § 6 zákona č. 137/2006 Sb.) o zásadách transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace.

Směrnice obcí dále pokračují vymezením jednotlivých kategorií podle předpokládané ceny zakázky. Ta se zpravidla liší pro zakázky na dodávky a služby a na stavební práce. V této práci se zabývám pouze limity pro zakázky na stavební práce, které jsou znázorněny v tabulce 6.5. Částky jsou uvedeny bez DPH. Tento limit si mohou obce zvolit libovolně, lze však pozorovat, že limity stanovují podobné. V tabulce je vidět, že všechny obce zvolily členění do 3 kategorií a také stanovily stejný limit pro hranici kategorií I a II, tedy předpokládanou hodnotu ve výši 200 000 Kč. Finanční limit pro hranici II. a III. kategorie zvolily obce Boleradice, Milínov a Věžná stejně, konkrétně 500 000 Kč. Chrást'any stanovily tento limit na 1 000 000 Kč.

Tabulka 6.5 - Finanční limity jednotlivých kategorií (obce kat. III)

Obec	I. kategorie [tisíc Kč]	II. kategorie [tisíc Kč]	III. kategorie [tisíc Kč]
Boleradice	0 - 200	200 - 500	500 - 6 000
Chrást'any	0 - 200	200 - 1 000	1 000 - 6 000
Milínov	0 - 200	200 - 500	500 - 6 000
Věžná	0 - 200	200 - 500	500 - 6 000

V jednotlivých kategoriích probíhá zadávání zakázky různě, vždy zadavatelem stanoveným způsobem.

6.2.1 Směrnice obce Boleradice

Obec Boleradice má v rámci I. kategorie ještě finanční hranici 50 000 Kč. V případě že předpokládaná hodnota zakázky tuto částku nepřesáhne, výběr dodavatele provede starosta bez výběrového řízení. Dodavatele pro zakázky v rozmezí 50 000 Kč a 200 000 Kč vybírá rada městyse a může vycházet pouze z informací o trhu, svých znalostí či zkušeností.

O dodavatelích pro zakázky spadající do II. kategorie rozhoduje také rada městyse, musí však být vyzváni minimálně 3 dodavatelé k předložení nabídky. Tyto zakázky nejsou zapisovány do centrální evidence zakázek zadávaných obcí.

Rozhodování při výběru dodavatele pro zakázky III. kategorie, tedy zakázky v předpokládané hodnotě 500 000 – 6 000 000 Kč má na starost také rada městyse a budou opět vyzváni minimálně 3 dodavatelé. Rada pak jmenuje hodnotící komisi s alespoň 3 členy, kdy předseda komise bude členem rady městyse. Výstupem komise bude zpráva s vyhodnocením nabídek a stanoveným pořadím nabídek. Na základě této zprávy rada městyse rozhodne o výběru dodavatele.

Ve směrnici obce jsou dále uvedeny náležitosti výzvy zadavatele a podmínky uveřejňovací povinnosti pro zakázky s předpokládanou hodnotou vyšší nebo rovnou 500 000 Kč bez DPH.

6.2.2 Směrnice obce Chrášťany

V obci Chrášťany má pro zakázky z I. kategorie rozhodovací pravomoc zástupce zadavatele, jímž se podle směrnice rozumí příslušný odpovědný pracovník. Tyto zakázky jsou realizovány na základě písemné nebo ústní objednávky a nemusí procházet výběrovým řízením.

Zakázky s předpokládanou hodnotou v rozmezí 200 000 Kč a 1 000 000 Kč jsou realizovány na základě objednávky nebo smlouvy s dodavatelem. Zástupce zadavatele provede oslovení vhodných potenciálních dodavatelů a jejich nabídky zváží na základě svých zkušeností, znalostí a informací o trhu. Zástupce pak doloží radě obce výběr dodavatele z minimálně jednoho až tří zájemců. Konečný výběr dodavatele schvaluje rada obce.

Zakázky z III. kategorie, tedy v předpokládaní hodnotě 1 000 000 Kč až 6 000 000 Kč jsou realizovány vždy na základě smlouvy. Zakázku zadává zástupce zadavatele po předchozím souhlasu zastupitelstva. Výzvu k předložení nabídky zašle minimálně 3 dodavatelům a zajistí zveřejnění výzvy na profilu zadavatele – tím se zakázka stane otevřenou a vytvoří se prostor k předložení nabídek i pro dodavatele kteří nebyli osloveni.

Směrnice obce Chrášťany stanovuje také požadované náležitosti zadávacích podmínek včetně souboru hodnotících kritérií, z kterých má být vhodně vybráno do zadávacích podmínek zakázky. Směrnice se dále ve stručnosti věnuje prokázání kvalifikačních předpokladů podání nabídky, výběrové komisi a jejímu jednání, pravomocem zastupitelstva a uzavření smlouvy. Součástí je i článek o povolených výjimkách ze směrnice.

6.2.3 Směrnice obce Milínov

Obec Milínov má v rámci I. kategorie, stejně jako obec Boleradice, speciální zacházení se zakázkami s předpokládanou hodnotou do 50 000 Kč. O výběru dodavatele pro tyto zakázky rozhoduje starosta obce. Dodavatelé pro zakázky v limitu 50 000 Kč až 200 000 Kč jsou vybíráni společně starostou a místostarostou.

Rozhodování při výběru dodavatele pro zakázky z II. kategorie má na starost zastupitelstvo obce. Při výběru mohou využít pouze svých znalostí, zkušeností

a informací o trhu a zakázky nemusí být zapsány do centrální evidence zakázek zadávaných obcí.

O zakázkách s předpokládanou hodnotou 500 000 – 6 000 000 Kč rozhoduje opět zastupitelstvo obce. Na základě výzvy schválené zastupitelstvem jsou k předložení nabídky vyzváni alespoň 3 dodavatelé. Zastupitelstvo jmenuje hodnotící komisi s minimálně 3 členy, z toho alespoň předseda komise musí být členem zastupitelstva. Komise nabídky vyhodnotí, určí jejich pořadí a sepíše zápis, na jehož základě zastupitelstvo rozhodne o výběru nejvhodnější nabídky.

Směrnice obce dále stanovuje náležitosti výzvy k předkládání nabídek.

6.2.4 Směrnice obce Věžná

I obec Věžná má dílčí finanční limit v rámci I. kategorie, a to limit 100 000 Kč. Zakázky s předpokládanou hodnotou do této částky schvaluje starosta (v jeho nepřítomnosti místostarosta). Zakázky v předpokládané hodnotě 100 000 – 200 000 Kč schvaluje starosta společně s místostarostou.

Zadávání zakázky z II. kategorie probíhá na základě provedeného průzkumu trhů, který spočívá ve zjištění cenových nabídek od 3 dodavatelů. Výběr dodavatele schvaluje zastupitelstvo obce s dodržováním „zásad 3E“ (účelnost, hospodárnost, efektivita).

Při zadávání zakázek s předpokládanou hodnotou 500 000 – 6 000 000 Kč je využíváno výběrového řízení, v němž zadavatel osloví alespoň 3 dodavatele, a to formou písemné výzvy k podání nabídky. Směrnice také stanovuje minimální náležitosti takové výzvy. Dále je zadavatelem jmenována hodnotící komise s minimálně 3 členy vybranými ze zastupitelstva obce (případně mohou být vybráni do komise i jiné schválené osoby). Komise otevře ve stanoveném termínu obálky, a to bez účasti dodavatelů. Provede hodnocení nabídek podle ve výzvě stanovených kritérií a požadavků, zpracuje zprávu o průběhu výběrového řízení, ve které bude také vyhodnocena nejvhodnější nabídka. Tuto nabídku komise navrhne zastupitelstvu ke schválení. Informace o zakázkách z III. kategorie budou zveřejněny na profilu zadavatele.

Směrnice dále určuje lhůtu pro podání nabídek, a to minimálně 10 kalendářních dnů od odeslání výzvy dodavatelům. V dokumentu jsou také stanoveny výjimky ze směrnice.

6.3 Srovnání směrnic vybraných obcí I. a III. kategorie

Směrnice všech 4 obcí z III. kategorie se věnují pouze veřejným zakázkám malého rozsahu. To stejné platí pro Českou Třebovou z I. kategorie. Směrnice zbylých 3 měst nad 10 000 obyvatel zahrnují postup pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu do obecné směrnice o zadávání veřejných zakázek.

Rozsah směrnic je různý, obecně však platí, že menší obce vydávají směrnice o menším stránkovém rozsahu než obce větší. Společným prvkem všech osmi směrnic je rozdělení veřejných zakázek malého rozsahu do kategorií podle předpokládané hodnoty zakázky.

Vybrané obce III. kategorie dělí zakázky podle předpokládané hodnoty do tří kategorií a finanční limity těchto kategorií stanovily podobně, co se týče hranice zakázek I. a II. kategorie tak dokonce stejně, konkrétně 200 000 Kč. Hranici mezi II. a III. kategorií měly obce stanoveny na 500 000 Kč, až na obec Chrást'any, kde je stanoven tento finanční limit na 1 000 000 Kč.

Oproti tomu u obcí z I. kategorie se tyto finanční limity lišily výrazněji. Prvním rozdílem bylo, že některé obce (konkrétně Česká Třebová a České Budějovice) dělí zakázky do 4 kategorií namísto 3. Celkově jsou limity kategorií podstatně vyšší.

Některé obce z I. i III. kategorie stanovily dílčí limity ještě v rámci zakázek I. kategorie. Obce Boleradice a Milínov stanovily tyto dílčí limity na 50 000 Kč, obec Věžná na 100 000 Kč. Z velkých měst využily dílčí limity dvě města. Česká Třebová ho stanovila na 20 000 Kč a město Beroun má dílčí limity dva, a to 50 000 Kč a 100 000 Kč. Pro zakázky, které se předpokládanou hodnotou vejdu do těchto částek, jsou zadávány bez výběrového řízení, zpravidla postačí jen objednávka.

Ve směrnicích obcí Beroun, Kroměříž a České Budějovice se také vyskytuje požadavek na to, že hodnotícím kritériem pro výběr nejvýhodnější nabídky bude stanovena ekonomická výhodnost. Co se týče konkrétnějších hodnotících kritérií, většina z obcí je ve směrnici specifikovaná nemá a jejich volba je tedy na zvážení osoby pověřené k vytvoření zadávací dokumentace. Obec Chrást'any má ve směrnici vypsán soubor možných kritérií, jsou ale blíže nespecifikovaná a tak je výběr také čistě na zkušenostech a znalostech pověřené osoby pro tvorbu zadávacích podmínek. Nejčastěji využívaná hodnotící kritéria v praxi jsou uvedena v kapitole 5.3 Vyhodnocení otázek.

6.4 Návrh na úpravu směrnice

V první řadě bych navrhla obcím II. kategorie, které směrnici pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu nemají, aby tuto směrnici vytvořily. Jsou to obce Bystřice nad Pernštejnem a Nejdek, u kterých jsem objevila absenci této směrnice díky dotazníku, který mi obce vyplnily. Tyto obce, jejichž počet obyvatel se blíží k 10 000, zadávají ročně poměrně velké množství zakázek malého rozsahu, a tak by jim směrnice sjednotila a zjednodušila postupy pro zadávání.

V následujících podkapitolách jsem navrhla úpravy směrnice pro obce Česká Třebová a Milínov.

6.4.1 Návrh na úpravu směrnice obce Česká Třebová

Z vybraných obcí kategorie I má dle mého názoru nejméně propracovanou směrnici obec Česká Třebová a je přílohou č. 5 této práce. Na první pohled vypadá směrnice jako dostačující. Ve srovnání se směrnicemi ostatních měst je však jediné, co je zde specifikované podrobně, rozdělení zakázek malého rozsahu do jednotlivých kategorií podle předpokládané hodnoty zakázky a postup zadávání v rámci těchto kategorií. Dostatečně určené jsou ještě pokyny ke zveřejnění dokumentace veřejné zakázky.

Ve směrnici by bylo vhodné uvést požadované náležitosti zadávacích podmínek. Zejména proto, aby bylo zadávání unifikované a všechny zadávací podmínky tak obsahovaly stejné náležitosti. Dalším nedostatkem směrnice je, podle mého názoru, absence specifikace hodnotících kritérií a přístupu k posouzení ekonomické výhodnosti. Bylo by zde vhodné (nebo v rámci zadávacích podmínek) uvést např. povinnost zadavatele stanovit v zadávací dokumentaci pravidla pro hodnocení nabídek v rámci jednotlivých kritérií, jejich váhu či matematické vztahy mezi kritérii. Výše zmíněná témata jsou pouze stručně charakterizovaná v třetím odstavci kapitoly III s názvem *Obecné zásady*. Tuto část směrnice lze vidět na obrázku 6.1. Navrhuji tedy zakomponování pasáží, které uvádím za tímto obrázkem v Návrhu č. 1. Při návrhu jsem čerpala ze směrnic dalších obcí, které mají, dle mého názoru, tyto části směrnice dostatečně podrobně zpracované.

Doporučila bych městu také doplnit požadavky na interní komisi, ustavovanou pro hodnocení zakázek II. a III. kategorie. Ve směrnici je uveden pouze počet členů a osoba,

kteřá ji jmenuje. Chybí tedy požadavky na členy (zda jimi mohou být členové rady města, odborníci, či kdokoliv jiný apod.). Tato část směrnice je uvedena na obrázku 6.2, návrh úpravy a doplnění je v části Návrh č. 2.

III. Obecné zásady

1. Směrnice je platná a závazná v celém svém rozsahu pro město Česká Třebová a dále pro všechny příspěvkové organizace, zřizované městem. Právnícké osoby ve smyslu čl. I. odst. 2 zapracují tuto Směrnici do svých systémů interních předpisů, a to ve lhůtě 1 měsíce ode dne nabytí platnosti a účinnosti této Směrnice, případně jejích změn. Odpovědnost za uzavírání smluvních vztahů se u všech příspěvkových organizací zřizovaných městem řídí ustanoveními **Zřizovací listiny** příslušné příspěvkové organizace, včetně oprávnění k podpisu smluvních dokumentů.
2. Zadání zakázky je možno provést výhradně za předpokladu, že potřebné finanční prostředky ve výši předpokládané hodnoty zakázky, včetně DPH v zákonné výši, jsou součástí schváleného rozpočtu organizace v příslušném roce, pokud není zadavatelem stanoveno jinak.
3. Věcný a administrativní postup, formu přípravy, zadání a řízení zakázek, formulaci a rozsah zadávací dokumentace, stanovení požadavků na prokázání kvalifikačních předpokladů, určení kritérií pro hodnocení nabídek, vlastní hodnocení nabídek a složení hodnotící komise, návrhne a zpracuje **odpovědná osoba zadavatele** (tajemník/ce, příslušný/ná vedoucí odboru, ředitel/ka příspěvkové organizace zřizované městem). Na základě požadavku příspěvkové organizace, může po vzájemné dohodě zajistit celý proces zadání zakázky odbor rozvoje města a investic MěÚ Česká Třebová.

Obrázek 6.1 - Úryvek I ze směrnice obce Česká Třebová

IV. Otevírání obálek s nabídkami, posuzování a hodnocení nabídek

1. Otevírání obálek s doručenými nabídkami, jejich posuzování a hodnocení provádí komise, ustavená odpovědnou osobou zadavatele (**interní komise**), resp. pověřená Radou města jako orgánem zadavatele (**pověřená komise**).
2. **Interní komise musí být nejméně 3 členná.**
3. **Pověřená komise musí být nejméně 5 členná a její složení by mělo být voleno tak, aby nejméně 30% členů komise mělo odbornou způsobilost k předmětu zakázky, je-li odborná způsobilost upravena zvláštním právním předpisem (např. stavební práce = autorizovaná osoba činná ve výstavbě).**

Obrázek 6.2 - Úryvek II ze směrnice obce Česká Třebová

Návrh č. 1 – Specifikace zadávacích podmínek

Zadávací podmínky a zadávací dokumentace

- I. Podklady pro zpracování zadávacích podmínek jednotlivých veřejných zakázek zpracuje příslušný odbor. [33]
- II. Zadávací podmínky musí obsahovat zejména:
 - a) identifikační údaje zadavatele vč. kontaktní osoby (jméno, telefon, e-mail);
 - b) název a popis předmětu zakázky;
 - c) druh zakázky (dodávky, služby nebo stavební práce);
 - d) informaci o tom že se v souladu se ZZVZ jedná o zakázku malého rozsahu, která není zadávána v zadávacím řízení dle ZZVZ;
 - e) rozsah požadovaného plnění zakázky včetně doby a místa plnění, požadavky na prokázání kvalifikace dodavatelů;
 - f) podmínky a požadavky na zpracování nabídky;
 - g) požadavky na způsob zpracování nabídkové ceny, příp. i definici mimořádně nízké nabídkové ceny;
 - h) údaje o hodnotících kritériích a metodu jejich hodnocení
 - i) požadované jednotlivé obchodní podmínky a požadavek na předložení návrhu smlouvy dodavatelem v případech, kdy návrh smlouvy není součástí zadávací dokumentace;
 - j) lhůtu a místo pro podání nabídek a způsob podání nabídek;
 - k) zadávací lhůtu;
 - l) případné další podmínky a požadavky zadavatele. [33] [40]
- III. Zadavatel musí v zadávací dokumentaci stanovit pravidla pro hodnocení nabídek, která zahrnují kritéria hodnocení (dílní hodnotící kritéria), metodu vyhodnocení nabídek v jednotlivých kritériích a váhu nebo jiný matematický vztah mezi kritérii (není-li zadavatel schopen tuto váhu/matematický vztah objektivně určit, uvede jednotlivá kritéria hodnocení v sestupném pořadí podle významu, který jim přisuzuje). Při hodnocení podle kvality je zadavatel povinen stanovit kritéria, která vyjadřují kvalitativní, environmentální nebo sociální hlediska spojená s předmětem veřejné zakázky. Mohou jimi být zejména technická úroveň, estetické nebo funkční vlastnosti, sociální, environmentální nebo inovační aspekty, organizace, kvalifikace nebo zkušenosti realizačního týmu apod. [35]

Návrh č. 1 – Požadavky na interní komisi

Interní komise musí být nejméně 3členná. Jedním ze členů bude vždy vedoucí příslušného odboru, ostatní členové mohou a nemusí být členy Rady města. Komise vždy odhlasuje předsedu komise a poté proběhne posuzování a hodnocení nabídek. Výsledný Protokol o otevírání nabídek, posouzení a hodnocení nabídek podepíší všichni členové komise.

6.4.2 Návrh na úpravu směrnice obce Milínov

Směrnice vybraných obcí z III. kategorie jsou zpracovány do stejné podrobnosti. Všechny obsahují finanční limity pro rozdělení zakázek do kategorií podle předpokládané hodnoty, požadované náležitosti zadávacích podmínek. Nejméně propracovanou směrnicí z nich volím směrnici obce Milínov, a to na základě drobných nedostatků od ostatních směrnic. V této směrnici chybí základní vymezení pojmů vyskytujících se ve směrnici. Doporučila bych zde také uvést, stejně jako ve výše zmíněné směrnici obce Česká Třebová, bližší požadavky týkající se hodnotících kritérií. Dle mého názoru je ale i přes zmíněné nedostatky tato směrnice dostatečná, jelikož obec zadává malé množství zakázek.

Návrh na požadavky týkající se hodnotících kritérií jsou již uvedeny v Návrhu č. 1 u směrnice České Třebové a nebudu už je tedy uvádět zde. Návrhem pro Milínov bude tedy návrh č.3, kterým bude zakomponování vymezení základních pojmů na začátek směrnice.

Návrh č. 3 – Vymezení základních pojmů

1. **Zakázkou na dodávky** je veřejná zakázka, jejímž předmětem je pořízení věci, zvířat nebo ovladatelných přírodních sil, pokud nejsou součástí veřejné zakázky na stavební práce podle odstavce 2. Pořízením se rozumí zejména koupě, nájem nebo pacht.
2. **Zakázkou na stavební práce** je veřejná zakázka, jejímž předmětem je:
 - a) poskytnutí činnosti dle nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 2195/2002 o společném slovníku pro veřejné zakázky (klasifikace CPV);
 - b) zhotovení stavby nebo
 - c) poskytnutí souvisejících projektových činností, pokud jsou zadávány společně se stavebními pracemi podle písmene a) nebo b).

3. **Zakázkou na služby** je veřejná zakázka, která není veřejnou zakázkou na dodávky nebo stavební práce.
4. **Předpokládaná cena zakázky** se stanoví u:
 - a) Stavebních prací odborným odhadem (předběžnou kalkulací, položkovým rozpočtem apod.)
 - b) Služeb a dodávek průzkumem cen na internetu, u dodavatelů nebo na základě informací o předchozích zakázkách podobného předmětu plnění apod.
5. **Zadavatelem** je obec Milínov zastoupená starostou obce, popř. jiným schváleným členem zastupitelstva obce.
6. **Zástupce zadavatele** je příslušný odpovědný pracovník zadavatele pro výkon práv a povinností, souvisejících se zadávacím řízením;
7. **Dodavatel/uchazeč** je subjekt, který byl osloven k podání nabídky a bude případně vybrán pro realizaci veřejné zakázky. [37] [38]

7 Závěr

Diplomová práce se věnuje problematice nakupování a výběru dodavatelů ve veřejném sektoru, zadávání a hodnocení veřejných zakázek a směrnicím pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu.

Na teoretické úrovni je v práci řešena veřejná zakázka, její dělení podle zákona, specifikace jednotlivých druhů zadávacího řízení a zadávací podmínky. Dohled nad zadáváním veřejných zakázek je v kompetenci Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, kterému je v práci věnována jedna podkapitola. V další části se zabývám výběrem dodavatelů veřejných zakázek, uvádím zde proces, kterým zakázka při výběru dodavatele prochází, a je zde zmíněna také metoda Best Value Approach. Tato metoda se začíná velice pozvolna využívat u některých veřejných zakázek na stavební práce, a dle mého názoru by její využívání vedlo k efektivnějšímu zadávání. V práci se zmiňuji také o korupci ve stavebnictví a projekční činnosti. Posledním bodem teoretické části je veřejné nakupování, zaměřené na princip 3E (hodnocení zakázek na základě účelnosti, hospodárnosti a efektivity).

Zadávání veřejných zakázek malého rozsahu je zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek definováno jen okrajově, a tak si většina obcí v České republice vydává vlastní interní směrnici pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu. Právě těmto směrnicím je věnována hlavní část práce.

Na základě dotazníkového šetření, kterého se zúčastnilo 155 obcí různých velikostí ze všech krajů, jsem porovnala směrnice těchto respondentů. Pro zpřehlednění výsledků jsem rozdělila jednotlivé obce do 3 kategorií podle počtu obyvatel. I. kategorií tvoří velké obce s počtem obyvatel nad 10 000, II. kategorií střední obce s počtem obyvatel mezi 1 000 a 9 999 obyvateli a v III. kategorii jsou malé obce s počtem obyvatel do 999. Z odpovědí vyplynulo, že 91 % všech reagujících obcí zmíněnou směrnicí má. Odpovědi dále potvrzují, že malé obce mívají zpravidla menší roční počet veřejných zakázek malého rozsahu a jejich směrnice jsou tak podstatně stručnější a jednodušší. Velké obce mají naopak směrnice velice podrobné a propracované tak, aby jim co nejvíce usnadnily a unifikovaly celý proces zadávání. Nastavení kritérií pro hodnocení nabídek, lhůt pro podání nabídek či požadovaných referencí od uchazečů už se napříč kategoriemi tolik nelišilo.

V další části práce se věnuji rozboru vybraných 8 směrnic pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, konkrétně 4 směrnic malých obcí a 4 směrnic velkých obcí. Jednotlivé směrnice jsou popsány, porovnány a na závěr jsou vybrány 2 směrnice, u kterých navrhuji jejich úpravy na základě prostudování směrnic dalších obcí. Konkrétně navrhuji úpravy pro směrnice obcí Česká Třebová a Milínov.

8 Seznam použité literatury

- [1] REKTOŘÍK, Jaroslav a Jan ŠELEŠOVSKÝ. *Kontrolní systémy veřejné správy a veřejného sektoru*. I. Praha: Ekopress, 2003. ISBN 80-861-1972-6.
- [2] TETŘEVOVÁ, Liběna. *Veřejný a podnikatelský sektor*. I. Praha: Professional Publishing, 2009. ISBN 978-80-86946-90-0.
- [3] *Úplné znění zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, účinné od 1. ledna 2018* [online]. [cit. 2019-02-24]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Legislativa-a-Judikatura/Legislativa/Zakon-o-zadavani-verejnych-zakazek-a-jeho-provadecci-predpisy/Uplne-aktualni-zneni-zakona-o-zadavani-verejnych-zakazek>
- [4] JURČÍK, Radek, MRAVCOVÁ, Jana, ed. *Průvodce zadáváním veřejných zakázek: nové možnosti zhodnocení veřejných prostředků*. Praha: Otevřená společnost, c2009. ISBN 978-80-87110-16-4.
- [5] POREMSKÁ, Michaela. *Veřejné zakázky stručně a prakticky*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-697-7.
- [6] BAKOŠ, Eduard, Jan ŠELEŠOVSKÝ a David ŠPAČEK. *Vybrané přístupy, metody a nástroje managementu regionální a místní správy a jejich kontext*. Brno: Masarykova univerzita, 2008. ISBN 978-80-210-4698-6.
- [7] BLAŽEK, Jiří, Alena KERLINOVÁ a Eva TOMÁŠKOVÁ. *Ekonomika veřejné správy*. Brno: Masarykova univerzita, 2016. ISBN 978-80-210-8040-9.
- [8] Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Zjednodušené podlimitní řízení - § 53* [online]. In: s. 23 [cit. 2019-02-26]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Methodiky-stanoviska/Methodiky-k-zakonu-c-134-2016-Sb-,-o-zadavani-verejnych-zakazek/Methodiky-procesni-k-zadavacim-rizenim>
- [9] Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Otevřené řízení - § 56* [online]. In: s. 23 [cit. 2019-02-26]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani->

- verejnych-zakazek/Metodiky-stanoviska/Metodiky-k-zakonu-c-134-2016-Sb-
,-o-zadavani-verejnych-zakazek/Metodiky-procesni-k-zadavacim-rizenim
- [10] Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Užší řízení - § 58* [online]. In.: s. 23 [cit. 2019-02-26]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Metodiky-stanoviska/Metodiky-k-zakonu-c-134-2016-Sb-,-o-zadavani-verejnych-zakazek/Metodiky-procesni-k-zadavacim-rizenim>
- [11] Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Zjednodušený režim* [online]. In.: s. 23 [cit. 2019-02-26]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Metodiky-stanoviska/Metodiky-k-zakonu-c-134-2016-Sb-,-o-zadavani-verejnych-zakazek/Metodiky-procesni-k-zadavacim-rizenim>
- [12] Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Jednací řízení s uveřejněním a řízení se soutěžním dialogem* [online]. In.: s. 23 [cit. 2019-02-26]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Metodiky-stanoviska/Metodiky-k-zakonu-c-134-2016-Sb-,-o-zadavani-verejnych-zakazek/Metodiky-procesni-k-zadavacim-rizenim>
- [13] Jednací řízení bez uveřejnění - Slovník pojmů. *Ceskezakazky.cz* [online]. 2019 [cit. 2019-02-27]. Dostupné z: <http://www.ceskezakazky.cz/slovník-pojmu/jednaci-rizeni-bez-uverejneni/>
- [14] *Metodický pokyn CHJ č. 3 - Metodika veřejného nakupování: Naplňování principů 3E v praxi veřejného zadávání* [online]. In: . Centrální harmonizační jednotka, Ministerstvo financí ČR, 7.7.2016, s. 88 [cit. 2019-02-28]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/metodiky/2016/metodicky-pokyn-chj-c-3--metodika-verejn-25582>
- [15] *Nářízení vlády o stanovení finančních limitů a částek pro účely zákona o zadávání veřejných zakázek*. In: . ročník 2016, číslo 172. Dostupné také z: <http://www.vzdelavacisluzby.cz/dokumenty/legislativa/placena-sekce/novely-pravnich-predpisu-v-uplnem-zneni/172-2016-471-2017.pdf>
- [16] DUFEK, Zdeněk, Jana KORYTÁROVÁ, Tomáš APELTAUER, et al. *Veřejné stavební investice*. Praha: Leges, 2018. ISBN 978-807-5023-223.

- [17] *Kvartální analýza českého stavebnictví Q2/2019* [online]. In: . 2019, 13.05.2019, s. 48 [cit. 2019-05-15]. Dostupné z: <http://www.ceec.eu/research/?iResearchId=183&do=downloadResearch>
- [18] ŠUSTR, Ladislav. Souboj o zákon. Stavební novelu připravuje ODS, TOP 09 i ANO. *Týdeník ECHO* [online]. 02.02.2019 [cit. 2019-05-15]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/iNszv/souboj-o-zakon-stavebni-novelu-pripravuje-ods-top-09-i-ano>
- [19] Sdružení pro architekturu a rozvoj. Klára Dostálová: Fikce souhlasu by mohla být v září, nový stavební zákon za dva roky. *ASB* [online]. 13.02.2019 [cit. 2019-05-15]. Dostupné z: <https://www.asb-portal.cz/byznys/stavebni-podnikani/klara-dostalova-fikce-souhlasu-by-mohla-byt-v-zari-novy-stavebni-zakon-za-dva-roky>
- [20] *Kvartální analýza českého stavebnictví Q1/2019* [online]. In: . 25.03.2019, s. 34 [cit. 2019-05-15]. Dostupné z: <http://www.ceec.eu/research/?iResearchId=183&do=downloadResearch>
- [21] Elektronická aukce, EZAK elektronický nástroj pro správu veřejných zakázek. *Ezak.cz* [online]. 2011 [cit. 2019-06-05]. Dostupné z: <https://www.ezak.cz/elektronicka-aukce>
- [22] SOUKUPOVÁ, Miroslava. Nákupní management a jeho vliv na úspěšnost *podniku*. Brno, 2009. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta. Vedoucí práce Ing. Alena Klupalová, Ph.D.
- [23] HANAK, Tomas a Jana KORYTAROVA. *Procurement management in construction: study of Czech municipalities* [online]. , 151-158 [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: doi:10.1515/eng-2019-0019
- [24] *Tab. 3 Počet obyvatel v obcích České republiky k 1. 1. 2020* [online]. In: . 30.4.2020 [cit. 2020-12-13]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112019>
- [25] *26-101. Základní údaje podle krajů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností ČR k 31. 12. 2018* [online]. In: . 16.01.2020 [cit. 2020-12-19]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/26-spravni-obvody-obce-qczrbsrmtt>

- [26] Odpovědné veřejné zadávání. Mpsv.cz [online]. 12.09.2019 [cit. 2020-12-28]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/odpovedne-verejne-zadavani>
- [27] Obecný postup zadávání veřejných zakázek. Resea.cz [online]. [cit. 2020-12-28]. Dostupné z: <https://www.resea.cz/cs/verejne-zakazky/obecny-postup-zadavani-verejnych-zakazek>
- [28] Jaká pravidla platí pro zakázky malého rozsahu? [online]. In: . 18. 7. 2018 [cit. 2020-12-29]. Dostupné z: <https://frankbold.org/poradna/fungovani-obci-a-uradu/hospodareni-obce-a-kraje/hospodareni-obce-a-kraje/rada/jaka-pravidla-plati-pro-zakazky-maleho-roz>
- [29] Best Value Approach - PBSRG. Pbsrg.com [online]. 2018 [cit. 2020-12-30]. Dostupné z: <https://pbsrg.com/best-value-approach/>
- [30] LUKOVIČ, Radoslav, JUDr. K otázce posouzení mimořádně nízké nabídkové ceny z pohledu zadavatele [online]. 16.02.2017 [cit. 2020-12-30]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/k-otazce-posouzeni-mimoradne-nizke-nabidkove-ceny-z-pohledu-zadavatele-105041.html>
- [31] 89/2012 Sb. Občanský zákoník. Zakonyprolidi.cz [online]. [cit. 2020-12-30]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>
- [32] Úřad pro ochranu hospodářské soutěže [online]. [cit. 2020-12-30]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/uvodni-stranka.html>
- [33] Vnitřní směrnice pro zadávání veřejných zakázek č. 3/2019 [online]. 18.12.2019. Beroun [cit. 2021-01-01]. Dostupné z: <https://www.mesto-beroun.cz/mesto-a-urad/verejne-zakazky/>
- [34] Směrnice pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu Městem Česká Třebová [online]. Duben 2017. Česká Třebová [cit. 2021-01-01]. Dostupné z: <https://m.ceska-trebova.cz/smernice-pro-zadavani-verejnych-zakazek-maleho-rozsahu-mestem-ceska-trebova/d-22669>
- [35] Směrnice Rady města č. 1/2018 o postupu při zadávání veřejných zakázek [online]. 19.02.2018. České Budějovice [cit. 2021-01-01]. Dostupné z: <https://www.c-budejovice.cz/verejne-zakazky>

- [36] Směrnice č. 2/2014 - K zadávání veřejných zakázek [online]. 08.12.2014. Kroměříž [cit. 2021-01-01]. Dostupné z: <https://www.mesto-kromeriz.cz/urad/dokumenty-a-informace/verejne-dokumenty/smernice/>
- [37] Směrnice 1-2017 zadávání zakázek malého rozsahu [online]. 15.03.2017. Boleradice [cit. 2021-01-01]. Dostupné z: <https://www.boleradice.cz/2017/08/09/smernice-c-12017-k-zadavani-zakazek-maleho-rozsahu/>
- [38] Směrnice o veřejných zakázkách [online]. 15.12.2016. Chrášťany [cit. 2021-01-01]. Dostupné z: <https://www.chrastany.eu/urad/verejne-vyhlasky/>
- [39] Směrnice o zadávání veřejných zakázek malého rozsahu [online]. 08.08.2012. Milínov [cit. 2021-01-01]. Dostupné z: <https://www.obecmilinov.cz/urad-obce/uredni-deska/smernice-o-zadavani-verejnych-zakazek-maleho-rozsahu-755.html?kshow=5>
- [40] Směrnice k zadávání veřejných zakázek malého rozsahu [online]. 10.02.2018. Věžná na Moravě [cit. 2021-01-01]. Dostupné z: http://obecvezna.cz/obecne_zavazne_vyhlasky.html
- [41] Kritéria efektivnosti, účelnosti a hospodárnosti (3E). Vzory-smernic.cz [online]. 13.04.2017 [cit. 2021-01-10]. Dostupné z: https://www.vzory-smernic.cz/onb/33/kriteria-efektivnosti-ucelnosti-a-hospodarnosti-3e-v-ramci-organizace-pro-oblasti-prijmu-a-vydeje-verejnych-prostredku-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4ElZd5N8zc2vYQwHiy8aoMnlwXpmyTCL4OA/?uri_view_type=5

Seznam zkratk

ZZVZ	Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
BVA	Best Value Approach
OZ	Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník
ORVZ	Odbor rozvoje a veřejných zakázek

Seznam ilustrací

Obrázek 4.1 - Schéma principu 3E	39
Obrázek 5.1 - Zastoupení respondentů v jednotlivých krajích	46
Obrázek 5.2 - Zastoupení respondentů v jednotlivých kategoriích	47
Obrázek 5.3 - Interní směrnice obce	48
Obrázek 5.4 – Hodnotící kritéria	50
Obrázek 5.5 - Lhůta pro podání nabídek	51
Obrázek 5.6 - Požadované reference	52
Obrázek 5.7 - Objevené nedostatky	54
Obrázek 5.8 - Využívání elektronických aukcí	55
Obrázek 5.9 - Podíl elektronických aukcí na počtu soutěží.....	55
Obrázek 6.1 - Úryvek I ze směrnice obce Česká Třebová.....	69
Obrázek 6.2 - Úryvek II ze směrnice obce Česká Třebová	69

Seznam tabulek

Tabulka 2.1 - I. blok – odvětví společenských potřeb	12
Tabulka 2.2 - II. blok - odvětví rozvoje člověka	12
Tabulka 2.3 - III. blok - odvětví poznání a informací.....	12
Tabulka 2.4 - IV. blok - odvětví technické infrastruktury	13
Tabulka 2.5 - V. blok-odvětví privátních statků podporovaných z veřejných rozpočtů	13
Tabulka 2.6 - VI. blok - blok existenčních jistot	13
Tabulka 2.7 - Statistika ÚOHS z oblasti veřejných zakázek pro rok 2019	23
Tabulka 6.1 - Přehled obcí pro porovnání směrnic.....	57
Tabulka 6.2 - Rozsah a vydání směrnice - kat. I.....	58
Tabulka 6.3 - Finanční limity jednotlivých kategorií (obce kat. I).....	58
Tabulka 6.4 - Rozsah a vydání směrnice - kat. III.....	63
Tabulka 6.5 - Finanční limity jednotlivých kategorií (obce kat. III)	64

Seznam příloh

Příloha č. 1	Dotazník
Příloha č. 2	Seznam obcí České republiky s počtem obyvatel nad 10 000 k 1.1.2020 [24]
Příloha č. 3	Seznam obcí z kategorie II
Příloha č. 4	Seznam obcí z kategorie III
Příloha č. 5	Směrnice pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu Městem Česká Třebová
Příloha č. 6	Vnitřní směrnice č.2/2012 o zadávání veřejných zakázek malého rozsahu OÚ Milínov

Příloha č. 1 - Dotazník

1. Název obce:
2. Kraj:
3. Počet obyvatel obce:
4. Má Vaše obec vlastní interní směrnici na zadávání veřejných zakázek malého rozsahu?
 - ano
 - ne
5. Počet zadáných veřejných zakázek malého rozsahu na stavební práce za rok 2019 s předpokládanou hodnotou v intervalu:
 - 0 – 199 999 Kč
 - 200 000 – 1 999 999 Kč
 - 2 000 000 – 6 000 000 Kč
6. Která kritéria nejčastěji posuzujete při výběru dodavatelů? Uveďte prosím váhy.
7. Jaké reference nejčastěji požadujete od dodavatelů?
8. Jaká je průměrná lhůta ve dnech pro podání nabídky dodavatelů u Vaší obci zadáných veřejných zakázek malého rozsahu?
9. Objevili jste ve Vašich směrnících nějaké nedostatky, které budete upravovat/opravovali jste?
 - ano
 - ne
10. Jaké nedostatky to jsou?
11. Využívá Vaše obec soutěžení veřejných zakázek formou elektronických aukcí?
 - ano
 - ne
12. Kolik % z celkového počtu soutěží tvoří elektronické aukce?

Příloha č. 2 - Seznam obcí České republiky s počtem obyvatel nad 10 000 k 1.1.2020 [24]

Kraj	Obec
Středočeský	Praha, Benešov, Vlašim, Beroun, Kladno, Slaný, Kolín, Čáslav, Kutná Hora, Kralupy nad Vltavou, Mělník, Neratovice, Mladá Boleslav, Milovice, Nymburk, Poděbrady, Brandýs nad Labem - Stará Boleslav, Čelákovice, Říčany, Příbram, Rakovník
Vysočina	Havlíčkův Brod, Jihlava, Humpolec, Pelhřimov, Třebíč, Nové Město na Moravě, Velké Meziříčí, Žďár nad Sázavou
Jihomoravský	Blansko, Boskovice, Brno, Kuřim, Břeclav, Hodonín, Kyjov, Veselí nad Moravou, Vyškov, Znojmo
Jihočeský	České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek, Prachatice, Strakonice, Tábor
Plzeňský	Domažlice, Klatovy, Sušice, Plzeň, Rokycany, Tachov
Pardubický	Chrudim, Pardubice, Litomyšl, Svitavy, Česká Třebová, Ústí nad Orlicí, Vysoké Mýto
Královéhradecký	Hradec Králové, Jičín, Jaroměř, Náchod, Rychnov nad Kněžnou, Dvůr Králové nad Labem, Trutnov, Vrchlabí
Olomoucký	Jeseník, Olomouc, Šternberk, Uničov, Prostějov, Hranice, Přerov, Šumperk, Zábřeh
Ústecký	Děčín, Rumburk, Varnsdorf, Chomutov, Jirkov, Kadaň, Klášterec nad Ohří, Litoměřice, Roudnice nad Labem, Louny, Žatec, Litvínov, Most, Bílina, Krupka, Teplice, Ústí nad Labem
Zlínský	Holešov, Kroměříž, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Rožnov pod Radhoštěm, Valašské Meziříčí, Vsetín, Otrokovice, Zlín
Moravskoslezský	Bruntál, Krnov, Frýdek-Místek, Třinec, Bohumín, Český Těšín, Havířov, Karviná, Orlová, Frenštát pod Radhoštěm, Kopřivnice, Nový Jičín, Hlučín, Opava, Ostrava
Liberecký	Česká Lípa, Nový Bor, Jablonec nad Nisou, Liberec, Turnov
Karlovarský	Aš, Cheb, Mariánské Lázně, Karlovy Vary, Ostrov, Chodov, Sokolov

Příloha č. 3 - Seznam obcí z kategorie II

Kraj	Obec
Středočeský	Dobřichovice, Dobříš, Dolní Měcholupy, Jeneč, Jinočany, Kačice, Komárov, Lány, Nelahozeves, Nové Strašecí, Obříství, Postřižín, Roztoky, Zásmyky, Zeleneč, Žebrák, Mníšek pod Brdy, Bakov nad Jizerou, Kunratice, Brodce, Neveklov, Velím, Březnice, Buštěhrad, Benátky nad Jizerou, Dolní Bousov, Hostivice, Jílové u Prahy, Klecany, Kosmonosy, Kostelec nad Labem, Mšeno, Nový Knín, Pečky, Pyšely, Rudná, Sadská, Sázava, Sedlčany, Stochov, Unhošť, Veltrusy, Zdice, Sedlec-Prčice, Odolena Voda, Lysá nad Labem, Libušín
Vysočina	Dobronín, Bystřice nad Pernštejnem, Jaroměřice nad Rokytnou, Chotěboř, Ledec nad Sázavou, Náměšť nad Oslavou, Moravské Budějovice, Světlá nad Sázavou, Velká Bíteš, Telč, Příbrav
Jihomoravský	Březina, Čebín, Deblín, Doubravice nad Svitavou, Drásov, Hrušovany, Kobylí, Bučovice, Hustopeče, Dubňany, Letovice, Slavkov u Brna
Jihočeský	Čkyně, Chvalšiny, Jílovce, Kamenný Újezd, Slavonice, Třeboň, Včelná, Vimperk, Vodňany, Nové Hrady, Bernartice
Plzeňský	Bor, Hostouň, Kdyně, Nýřany, Třemošná, Dobřany, Nýrsko, Horažďovice, Horní Bříza
Pardubický	Chrast, Moravská Třebová, Sezemice, Proseč, Holice, Chocen, Králíky, Letohrad, Žamberk, Skuteč, Polička
Královéhradecký	Česká Skalice, Rtyně v Podkrkonoší, Týniště nad Orlicí, Vysoká nad Labem, Pilníkov, Mladé Buky, Hořice, Nový Bydžov, Červený Kostelec, Dobruška, Úpice
Olomoucký	Červenka, Kojetín, Kralice na Hané, Rokytnice, Velký Týnec, Hlubočky, Lipník nad Bečvou, Mohelnice
Ústecký	Česká Kamenice, Čížkovice, Chudarov, Kamenice, Lovosice, Hoštka, Bohušovice nad Ohří, Trmice, Benešov nad Ploučnicí, Jílové, Jiříkov, Šluknov, Libochovice, Štětí, Meziboří, Chlumec, Chabařovice, Podbořany, Terezín, Vroutek, Vejprty, Dubí, Osek
Zlínský	Boršice, Hulín, Kostelec u Holešova, Tečovice, Tlumačov, Tnava, Újezd, Valašské Klobouky, Vizovice, Vlachovice, Všemina, Zádveřice-Raková, Želechovice nad Dřevnicí, Žlutava
Moravskoslezský	Bukovec, Dětmárovice, Lučina, Bílovec, Frýdlant nad Ostravicí, Fulnek, Studénka, Rýmařov, Rychvald, Odry, Vratimov, Šenov, Petřvald, Jablunkov, Kravaře, Příbor, Vítkov, Vrbno pod Pradědem

Liberecký	Osečná, Doksy, Cvikov, Semily, Mimoň, Tanvald, Chrastava, Lomnice nad Popelkou
Karlovarský	Jáchymov, Jenišov, Bukovany, Františkovy Lázně, Nejdek, Kraslice, Nová Role

Příloha č. 4 - Seznam obcí z kategorie III

Kraj	Obec
Středočeský	Bratkovice, Červené Janovice, Drahenice, Chaloupky, Chrášťany, Klokočná, Mšec, Mšecké Žehrovice, Ostrá, Počaply, Rašovice, Rataje, Rohatsko, Trnová, Vavřinec, Voznice, Vyžlovka, Kňovice, Velký Chlumeč, Hrdlív, Krnsko, Skalsko, Jíloviště, Horní Kruty, Mezno, Svěmyslice, Jankov, Miličín, Mrač, Broumy, Karlštejn, Mořina, Rpety, Tetín, Černouč, Otovice, Žilina, Neuměřice, Chleby, Kamberk, Ovčáry, Skřípel, Hraběšín, Schořov, Hořín, Vlačice, Vrbčany, Drobovice, Úmonín, Vysoká, Bezno, Čachovice, Čistá, Katusice, Nosálov, Švihov, Kozomín, Boseň, Činěves, Hořátev, Krakovec, Křepence, Lešetice, Třebestovice, Bořanovice, Dřevčice, Herink, Hrusice, Klíčany, Oráčov, Pečice, Všestary, Lhotky, Zlonín, Kosoř, Měchenice, Ptice, Slapy, Klučenice, Pisty, Záhornice, Záluží
Vysočina	Arneštovice, Budíkov, Slavětice, Horní Krupá, Věžná na Moravě, Rudíkov, Ovesná Lhota, Mysletice, Skřinářov, Boňkov, Oudoleň, Rušínov, Švábov, Pokojovice, Přibyslavice, Křížánky, Věcov, Zvole, Koněšín, Košetice, Vysoké Studnice, Ždírec, Rozsochatec
Jihomoravský	Boleradice, Lukov, Našiměřice, Ponětovice, Pravlov, Radostice, Podmolí, Černovice, Moravské Bránice, Dobré Pole, Bukovice, Žeraviny, Jezeřany-Maršovice, Zakřany, Habrovany, Čejkovice u Znojma, Bohutice, Brankovice, Sudice, Horní Věstonice, Jinačovice, Klentnice, Lažany, Malá Vrbka, Malhostovice, Nemojany, Rozkoš, Sobůlky, Unkovice, Voděrady, Šebetov
Jihočeský	Břehov, Číměř, Horní Kněžeklady, Kubová Huť, Lipí, Lužnice, Malšín, Nová Ves u Mladé Vožice, Římov, Skočice, Smržov, Stráž nad Nežárkou, Temešvár, Tvrzice, Vlkov, Vrábče, Vydří, Libějice, Olešná, Ostrolovský Újezd, Přídolí, Zahájí, Besednice, Jedlany, Čechelovice, Kvítkovice, Nová Ves nad Lužnicí, Staré Město pod Landštejnem
Plzeňský	Babylon, Nový Kramolín, Seč, Milínov, Draženov, Křenovy, Osvračín, Semněvice, Všeruby, Hradešice, Vrhavec, Zborovy, Lužany, Prádlo, Horní Bělá, Bušovice, Skočice
Pardubický	Bělá u Jevíčka, Voleč, Bohuňov, Ctětín, Čistá, Hamry, Chýšť, Kameničky, Leštinka, Neratov, Ostřetín, Řepníky, Stašov

Královéhradecký	Bílé Poličany, Holín, Kyje, Mlékosrby, Nemojov, Olešnice v Orlických horách, Rasošky, Syrovátka, Vitiněves, Žernov, Lužany, Veliš, Petrovice
Olomoucký	Drahany, Lužice, Radkova Lhota, Drozdov, Supíkovice, Hlušovice, Jesenec, Vincencov, Opatovice, Veselíčko, Třeština
Ústecký	Bělušice, Křimov, Miřejovice, Mnetěš, Prackovice nad Labem, Dolní Habartice, Stebno, Želenice, Horní Podluží, Lobendava, Domašín, Málkov, Vrbice, Klíny, Rtyně nad Bílinou, Tisá, Děčany, Horní Beřkovice, Blažim
Zlínský	Bařice - Velké Těšany, Košíky, Prasklice, Střílky, Třebětice, Bezměrov, Březůvky, Dobrkovice, Hostišová, Komňa, Lačnov, Lopeník, Pašovice, Rudice, Seninka, Sazovice, Študlov, Újezdec, Vítonice, Zlobice, Žalkovice, Osíčko
Moravskoslezský	Malá Štáhle, Bravantice, Dívčí Hrad, Hřava, Kyjovice, Kujavy, Litultovice, Nové Sedlice, Skotnice, Rusín, Těškovice, Valšov, Vrchy, Vyšní Lhoty, Zbyslavice
Liberecký	Okřínek, Bedřichov, Benešov u Semil, Černousy, Držkov, Kořenov, Okna, Paceřice, Svor, Zásada
Karlovarský	Kyselka, Valeč, Pila, Mnichov, Jindřichovice, Kolová, Útvina, Vojtanov, Milíkov